

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

IV kadencja

Druk nr 1377

SPRAWOZDANIE

**KOMISJI NADZWYCZAJNEJ DO ROZPATRZENIA PROJEKTÓW USTAW
ZWIĄZANYCH Z PROGRAMEM RZĄDOWYM
„PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ-ROZWÓJ-PRACA”**

**o rządowym projekcie ustawy o usługach
pocztowych (druk nr 743).**

Marszałek Sejmu, zgodnie z art. 37 ust. 1 i art. 40 ust. 1 Regulaminu Sejmu – po zasięgnięciu opinii Prezydium Sejmu – skierował w dniu 22 lipca 2002 r. powyższy projekt ustawy do Komisji Nadzwyczajnej do rozpatrzenia projektów ustaw związanych z programem rządowym „Przedsiębiorczość-Rozwój-Praca” do pierwszego czytania.

Komisja Nadzwyczajna po przeprowadzeniu pierwszego czytania oraz rozpatrzeniu tego projektu ustawy na posiedzeniach w dniach 27 sierpnia 2002 r., 13 i 26 lutego oraz 11 marca 2003 r.

wnosi:

Wysoki Sejm uchwalić raczy załączony projekt ustawy.

Komisja – zgodnie z art. 43 ust. 3 Regulaminu Sejmu – przedstawia na żądanie wnioskodawcy, następujący wniosek mniejszości:

• po art. 89 dodać art. ... w brzmieniu:

„ Art. ... Od dnia 1 stycznia 2004 r. do dnia 31 grudnia 2005 r., nie dłużej jednak niż do dnia przekształcenia w spółkę akcyjną, do Poczty Polskiej nie stosuje się przepisów art. 12 ustawy z dnia 31 stycznia 1989 r. o gospodarce finansowej przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. z 1992 r. Nr 6, poz. 27, z 1993 Nr 18,

poz. 82, z 1994 r. Nr 121, poz. 591, z 1995 r. Nr 154, poz. 791 oraz z 2002
Nr 156, poz. 1301).”

Warszawa, dnia 11 marca 2003 r.

Przewodniczący Komisji
i sprawozdawca

/-/ Zbigniew Kaniewski

projekt

USTAWA
z dnia 2003 r.

Prawo pocztowe

Rozdział
Przepisy ogólne

Art. 1.

Ustawa określa zasady wykonywania działalności gospodarczej polegającej na świadczeniu usług pocztowych w obrocie krajowym lub zagranicznym, zwanej dalej „działalnością pocztową”.

Art. 2.

1. Usługę pocztową stanowi, wykonywane w obrocie krajowym lub zagranicznym, zarobkowe:
 - 1) przyjmowanie, przemieszczanie i doręczanie przesyłek oraz druków nieopatrzonych adresem, zwanych dalej „drukami bezadresowymi”;
 - 2) przyjmowanie i doręczanie przesyłek zawierających korespondencję lub druki bezadresowe, których treść jest przesyłana do placówki operatora lub doręczana adresatowi za pomocą technik stosowanych w telekomunikacji;
 - 3) prowadzenie punktów wymiany umożliwiających przyjęcie i wymianę korespondencji między podmiotami korzystającymi z obsługi tych punktów;
 - 4) realizowanie przekazów pocztowych.
2. Nie stanowi usługi pocztowej:
 - 1) przemieszczanie i doręczanie własnych przesyłek, jeżeli jest wykonywane bez udziału osób trzecich;
 - 2) przemieszczanie i doręczanie dokumentów dotyczących towarów przemieszczanych wraz z nimi;
 - 3) przewóz rzeczy innych niż korespondencja, wykonywany na podstawie odrębnych przepisów;

- 4) wzajemna nieodpłatna wymiana korespondencji, dokonywana wyłącznie przez wymieniające się podmioty;
- 5) przyjmowanie, przemieszczanie i doręczanie przesyłek przez pocztę specjalną ministra właściwego do spraw wewnętrznych;
- 6) przyjmowanie, przemieszczanie i doręczanie przesyłek przez pocztę Ministra Obrony Narodowej - wojskową pocztę polową.

Art. 3.

Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) adres - oznaczenie adresata przesyłki lub kwoty przekazu pocztowego oraz miejsca doręczenia wskazanego przez nadawcę;
- 2) adresat - podmiot określony przez nadawcę jako odbiorca przesyłki lub kwoty pieniężnej określonej w przekazie pocztowym;
- 3) agent - przedsiębiorcę pośredniczącego w zawieraniu umów o świadczenie usług pocztowych na rzecz operatora, zawierającego takie umowy w imieniu operatora;
- 4) agent pocztowy - agenta, o którym mowa w pkt 3, działającego w imieniu lub na rzecz operatora publicznego;
- 5) doręczenie - wydanie przesyłki lub wypłacenie kwoty pieniężnej określonej w przekazie pocztowym adresatowi, a w przypadkach określonych prawem także innej osobie, lub przekazanie druku bezadresowego zgodnie z umową o świadczenie usługi pocztowej;
- 6) druk - informację pisemną lub graficzną, zwielokrotnioną za pomocą technik drukarskich lub podobnych, utrwaloną na papierze albo innym materiale używanym w drukarstwie, w tym książkę, katalog, dziennik lub czasopismo;
- 7) międzynarodowe przepisy pocztowe - ratyfikowane przez Rzeczpospolitą Polską umowy międzynarodowe, umowy międzynarodowe zawarte w sposób dopuszczony przez prawo międzynarodowe dotyczące świadczenia usług pocztowych oraz wiążące regulaminy wykonawcze Światowego Związku Pocztowego;
- 8) nadanie - polecenie doręczenia przesyłki lub kwoty pieniężnej określonej w przekazie pocztowym oraz przekazania druku bezadresowego zgodnie z umową o świadczenie usługi pocztowej;
- 9) nadanie na poste restante - polecenie doręczenia przesyłki lub wypłacenia adresatowi kwoty pieniężnej określonej w przekazie pocztowym wyłącznie w placówce operatora, wskazanej przez nadawcę jako miejsce doręczenia;
- 10) nadawca - podmiot, który zawarł umowę o świadczenie usług pocztowych;
- 11) operator - przedsiębiorcę uprawnionego do wykonywania działalności pocztowej;
- 12) operator publiczny - operatora obowiązującego do świadczenia powszechnych usług pocztowych;
- 13) paczka pocztowa - przesyłkę rejestrowaną zawierającą rzeczy, przyjętą przez operatora publicznego w celu przemieszczenia i doręczenia;

- 14) placówka operatora - jednostkę organizacyjną operatora, agenta lub agenta pocztowego, w której nadawca może zawrzeć umowę o świadczenie usług pocztowych lub która doręcza adresatom przesyłki lub kwoty pieniężne określone w przekazach pocztowych, albo inne wyodrębnione i oznaczone przez operatora miejsce, w którym można zawrzeć umowę o świadczenie usług pocztowych lub odebrać przesyłkę lub kwotę pieniężną określoną w przekazie pocztowym;
- 15) przekaz pocztowy - polecenie doręczenia adresatowi określonej kwoty pieniężnej przez operatora publicznego;
- 16) przesyłka - rzeczy opatrzone adresem, przedłożone do przyjęcia lub przyjęte przez operatora w celu przemieszczenia i doręczenia adresatowi;
- 17) przesyłka dla ociemniałych - przesyłkę o masie do 7000 g, zawierającą korespondencję lub druki, w których informacja jest utrwalona pismem wypukłym lub na innym nośniku dostępnym do odczytu przez niewidomych lub ociemniałych, nadaną w sposób umożliwiający sprawdzenie zawartości;
- 18) przesyłka listowa - przesyłkę niebędącą paczką pocztową;
- 19) przesyłka polecona - przesyłkę rejestrowaną będącą przesyłką listową, przemieszczaną i doręczaną w sposób zabezpieczający ją przed utratą, ubytkiem zawartości lub uszkodzeniem;
- 20) przesyłka rejestrowana - przesyłkę przyjętą za pokwitowaniem przyjęcia i doręczaną za pokwitowaniem odbioru;
- 21) przesyłka reklamowa - przesyłkę zawierającą wyłącznie materiał reklamowy, marketingowy lub promocyjny, wysyłaną jednorazowo do co najmniej 20 adresatów, z identyczną zawartością i identyczną treścią, różniącą się jedynie danymi identyfikacyjnymi adresata niezmiennymi treści przekazywanej informacji, a w szczególności nazwiskiem, adresem lub innymi danymi zmiennymi;
- 22) przesyłka z korespondencją - informację utrwaloną na dowolnym nośniku fizycznym, w tym utrwaloną pismem wypukłym, opatrzoną przez nadawcę adresem, z wyłączeniem książek, katalogów, dzienników i czasopism;
- 23) przesyłka z zadeklarowaną wartością - przesyłkę rejestrowaną, za której utratę, ubytek zawartości lub uszkodzenie operator ponosi odpowiedzialność do wysokości wartości przesyłki podanej przez nadawcę;
- 24) realizowanie przekazu pocztowego - przyjęcie przekazu pocztowego, jego przemieszczenie lub przesłanie oraz doręczenie adresatowi określonej w nim kwoty pieniężnej;
- 25) powszechne usługi pocztowe - usługi polegające na:
 - a) przyjmowaniu, przemieszczaniu i doręczaniu:
 - przesyłek listowych do 2000 g, w tym przesyłek poleconych i przesyłek z zadeklarowaną wartością,
 - paczek pocztowych do 10 000 g, w tym z zadeklarowaną wartością,
 - przesyłek dla ociemniałych,
 - b) doręczaniu nadesłanych z zagranicy paczek pocztowych do 20 000 g,
 - c) realizowaniu przekazów pocztowych

- świadczone w obrocie krajowym i zagranicznym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w sposób jednolity w porównywalnych warunkach i po przystępnych cenach, z zachowaniem wymaganej prawem jakości oraz z zapewnieniem co najmniej jednego opróżniania nadawczej skrzynki pocztowej i doręczania przesyłek w każdy dzień roboczy i nie mniej niż przez 5 dni w tygodniu;
- 26) wymiana dokumentów - oferowanie środków łącznie z udostępnianiem pomieszczeń umożliwiających doręczanie własnych przesyłek w drodze wzajemnej wymiany przesyłek pomiędzy użytkownikami korzystającymi z tej usługi, jak również przewożenie przez stronę trzecią.

Art. 4.

Do świadczenia usług pocztowych w obrocie zagranicznym stosuje się przepisy ustawy, jeżeli międzynarodowe przepisy pocztowe nie stanowią inaczej.

Art. 5.

Zadania z zakresu działalności pocztowej, określone dla zarządów pocztowych lub administracji pocztowych w międzynarodowych przepisach pocztowych, wykonuje państwowe przedsiębiorstwo użyteczności publicznej „Poczta Polska”, zwane dalej „Pocztą Polską”.

Rozdział 2

Uprawnienia do wykonywania działalności pocztowej

Art. 6.

1. Wykonywanie działalności pocztowej w zakresie przyjmowania, przemieszczania i doręczania przesyłek z korespondencją lub przesyłek dla ociemniałych wymaga zezwolenia na wykonywanie działalności pocztowej, zwanego dalej „zezwoleniem”, jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej.
2. Wykonywanie działalności pocztowej niewymagającej zezwolenia podlega pisemnemu zgłoszeniu działalności pocztowej, zwanemu dalej „zgłoszeniem”.
3. Nie wymaga zgłoszenia działalność pocztowa polegająca na przyjmowaniu, przemieszczaniu i doręczaniu druków bezadresowych.
4. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do wykonywania działalności pocztowej przez operatora publicznego w zakresie świadczenia powszechnych usług pocztowych, o których mowa w art. 46.
5. Nie wymaga zezwolenia ani zgłoszenia działalność wykonywana przez agenta lub agenta pocztowego na podstawie umowy agencyjnej, zawartej z operatorem zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego.

Art. 7.

Wydanie, odmowa wydania lub cofnięcie zezwolenia oraz wniesienie sprzeciwu wobec zgłoszenia działalności pocztowej następuje w drodze decyzji.

Art. 8.

Organem właściwym w sprawach zezwoleń i zgłoszeń jest Prezes Urzędu Regulacji Telekomunikacji i Poczty, zwany dalej „Prezesem URTiP”.

Art. 9.

1. Zezwolenie wydaje się na pisemny wniosek, który zawiera:

- 1) oznaczenie przedsiębiorcy, jego siedziby i adresu;
- 2) numer w rejestrze przedsiębiorców albo w innym właściwym rejestrze lub w ewidencji działalności gospodarczej;
- 3) określenie zakresu wnioskowanej działalności pocztowej oraz sposobu jej realizacji;
- 4) określenie obszaru, na którym będzie wykonywana działalność pocztowa, wyznaczonego jednym lub więcej województwem, z określeniem planowanej gęstości sieci w poszczególnym województwie;
- 5) wnioskowany okres wykonywania działalności pocztowej objętej zezwoleniem.

2. Do wniosku należy dołączyć:

- 1) aktualny odpis z rejestru przedsiębiorców albo z innego właściwego rejestru lub z ewidencji działalności gospodarczej;
- 2) aktualne zaświadczenie o nadaniu numeru REGON;
- 3) w przypadku spółek handlowych:
 - a) listę członków zarządu, prokurentów oraz członków organu nadzoru,
 - b) listę akcjonariuszy posiadających nie mniej niż 5% akcji imiennych albo listę wspólników,
 - c) informację o dacie i miejscu urodzenia, imionach rodziców, nazwisku rodowym matki, miejscu zamieszkania lub zameldowania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz numerze PESEL osób, o których mowa w lit. a) i b), a w przypadku cudzoziemców informację o numerze paszportu oraz numerze wizy lub karty pobytu,
 - d) informację w zakresie danych zgromadzonych w Krajowym Rejestrze Karnym w odniesieniu do osób, o których mowa w lit. a) i b);
- 4) w przypadku wnioskodawcy będącego osobą fizyczną oraz osób kierujących działalnością przedsiębiorcy niebędącego spółką handlową:
 - a) informację o dacie i miejscu urodzenia, imionach rodziców, nazwisku rodowym matki, miejscu zamieszkania, numerze PESEL, a w przypadku cudzoziemców informację o ewentualnym miejscu zameldowania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz o numerze paszportu, a także o numerze wizy lub karty pobytu,
 - b) informację w zakresie danych zgromadzonych w Krajowym Rejestrze Karnym;
- 5) regulamin świadczenia usług pocztowych objętych wnioskiem;

- 6) opis sposobu świadczenia usługi pocztowej z uwzględnieniem wymogów, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1.

Art. 10.

1. Zezwolenie wydaje się po stwierdzeniu, że:

- 1) przedsiębiorca spełnia następujące wymogi:
 - a) zapewnia warunki do przestrzegania tajemnicy pocztowej, o której mowa w art. 39 ust. 1,
 - b) określił przejrzyste i niedyskryminujące warunki postępowania reklamacyjnego,
 - c) posiada odpowiednią do rozmiarów planowanej działalności bazę organizacyjno-techniczną;
- 2) przedsiębiorca będący osobą fizyczną, wspólnicy spółek osobowych, członkowie zarządów spółek kapitałowych i osoby kierujące działalnością pozostałych przedsiębiorców nie byli karani za umyślne przestępstwo przeciwko ochronie informacji, wiarygodności dokumentów, mieniu, obrotowi gospodarczemu, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 3) nie wydano prawomocnego orzeczenia zakazującego przedsiębiorcy wykonywania działalności objętej zezwoleniem;
- 4) przedsiębiorca złożył dokumenty, o których mowa w art. 9 ust. 2, poświadczające, że spełnia on wymogi wykonywania działalności objętej wnioskiem;
- 5) wykonywanie działalności objętej zezwoleniem nie zagraża obronności, bezpieczeństwu państwa lub bezpieczeństwu i porządkowi publicznemu.

2. Przed podjęciem decyzji w sprawie wydania zezwolenia Prezes URTiP wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia, w wyznaczonym terminie, brakującej dokumentacji poświadczającej, że spełnia warunki określone w ust. 1, wymagane do wykonywania działalności gospodarczej objętej zezwoleniem.

3. Stwierdzenie spełnienia warunku, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, następuje po zasięgnięciu opinii Ministra Obrony Narodowej, ministra właściwego do spraw wewnętrznych lub Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Opinia nie wymaga uzasadnienia, jeżeli naruszałoby to przepisy ustawy z dnia 22 stycznia 1999 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz.U. Nr 11, poz. 95, z 2000 r. Nr 12, poz. 136 i Nr 39, poz. 462, z 2001 r. Nr 22, poz. 247, Nr 27, poz. 298, Nr 56, poz. 580, Nr 110, poz. 1189, Nr 123, poz. 1353 i Nr 154, poz. 1800 oraz z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 89, poz. 804 i Nr 153, poz. 1271).

Art. 11.

Zezwolenia wydaje się na czas oznaczony, nie krótszy niż 5 lat i nie dłuższy niż 25 lat.

Art. 12.

W zezwoleniu określa się:

- 1) uprawnionego przedsiębiorcę oraz jego siedzibę i adres;
- 2) zakres działalności pocztowej objętej zezwoleniem;
- 3) obszar, na którym będzie wykonywana działalność pocztowa objęta zezwoleniem;
- 4) okres ważności zezwolenia.

Art. 13.

1. Prezes URTiP cofa zezwolenie, jeżeli:

- 1) wydano prawomocne orzeczenie zakazujące przedsiębiorcy wykonywania działalności objętej zezwoleniem;
- 2) działalność objęta zezwoleniem jest wykonywana w sposób sprzeczny z przepisami ustawy, w szczególności w zakresie usług zastrzeżonych;
- 3) wykonywanie działalności objętej zezwoleniem zagraża obronności, bezpieczeństwu państwa lub bezpieczeństwu i porządkowi publicznemu;
- 4) przedsiębiorca przestał spełniać warunki określone przepisami prawa, wymagane do wykonywania działalności określonej w zezwoleniu;
- 5) przedsiębiorca nie usunął stanu faktycznego lub prawnego niezgodnego z przepisami prawa regulującymi działalność objętą zezwoleniem, w terminie wyznaczonym przez Prezesa URTiP, z zastrzeżeniem ust. 3.

2. Prezes URTiP może cofnąć zezwolenie, ograniczyć zakres lub obszar działalności, jeżeli:

- 1) przedsiębiorca posiadający zezwolenie nie rozpoczął działalności objętej zezwoleniem w terminie 6 miesięcy od dnia wydania zezwolenia, pomimo wezwania Prezesa URTiP do jej podjęcia lub zaprzestał jej wykonywania;
- 2) ogłoszono upadłość lub otwarto likwidację przedsiębiorcy posiadającego zezwolenie.

3. Z wyjątkiem przypadków niecierpiących zwłoki oraz zdarzeń nieodwracalnych, decyzja o cofnięciu zezwolenia albo o ograniczeniu obszaru działalności może być podjęta po bezskutecznym wezwaniu operatora do usunięcia przyczyn uzasadniających wydanie takiej decyzji.

4. Cofnięcie zezwolenia z przyczyn, o których mowa w ust. 1 pkt 3, następuje na wniosek Ministra Obrony Narodowej, ministra właściwego do spraw wewnętrznych lub Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, w zakresie ich właściwości. Wniosek ten nie wymaga uzasadnienia, jeżeli naruszałoby to przepisy ustawy o ochronie informacji niejawnych.

Art. 14.

W przypadku cofnięcia zezwolenia może być ono ponownie wydane nie wcześniej niż po upływie 3 lat od dnia, w którym decyzja o cofnięciu zezwolenia stała się ostateczna.

Art. 15.

1. Zgłoszenie zawiera:
 - 1) oznaczenie przedsiębiorcy, jego siedziby i adresu;
 - 2) numer w rejestrze przedsiębiorców albo w innym właściwym rejestrze lub w ewidencji działalności gospodarczej;
 - 3) określenie zakresu zamierzonej działalności pocztowej;
 - 4) obszar, na którym ma być wykonywana działalność pocztowa.
2. Do zgłoszenia stosuje się odpowiednio przepisy art. 9 ust. 2 pkt 1, 2 i 4 lit. a).
3. Do wykonywania działalności pocztowej objętej zgłoszeniem można przystąpić, jeżeli Prezes URTiP w terminie 30 dni od dnia doręczenia zgłoszenia nie wniesie sprzeciwu wobec podjęcia przez przedsiębiorcę zgłaszanej działalności pocztowej.
4. Sprzeciw, o którym mowa w ust. 3, może być wniesiony w przypadku, gdy zgłoszenie narusza przepisy ustawy, jest niekompletne lub zawarte w nim dane są niezgodne ze stanem faktycznym.

Art. 16.

1. Prezes URTiP wnosi sprzeciw w trakcie wykonywania działalności objętej zgłoszeniem:
 - 1) jeżeli operator narusza przepisy ustawy i w terminie wyznaczonym przez Prezesa URTiP nie usunął stanu niezgodnego z prawem;
 - 2) na wniosek Ministra Obrony Narodowej, ministra właściwego do spraw wewnętrznych lub Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, w zakresie ich właściwości, jeżeli wykonywanie działalności objętej zgłoszeniem zagraża obronności, bezpieczeństwu państwa lub bezpieczeństwu i porządkowi publicznemu. Wniosek ten nie wymaga uzasadnienia, jeżeli naruszałoby to przepisy ustawy o ochronie informacji niejawnych.
2. W przypadku wniesienia przez Prezesa URTiP sprzeciwu w trakcie wykonywania działalności przez operatora jest on obowiązany do niezwłocznego zaprzestania wykonywania działalności objętej sprzeciwem.

Art. 17.

1. Operator wykonujący działalność pocztową jest obowiązany zgłaszać Prezesowi URTiP:
 - 1) w przypadku działalności objętej zezwoleniem - zmiany danych, o których mowa w art. 9 ust. 1 oraz ust. 2 pkt 1 i 3 lit. a) i b);
 - 2) w przypadku działalności objętej zgłoszeniem - zmiany danych, o których mowa w art. 15 ust. 1- w terminie 14 dni od dnia ich powstania.

2. Operator wykonujący działalność pocztową na podstawie udzielonego zezwolenia lub dokonanego zgłoszenia jest obowiązany zgłosić Prezesowi URTiP fakt zaprzestania wykonywania działalności pocztowej w terminie 14 dni od dnia jej zaprzestania.

Art. 18.

Do rozszerzenia zakresu lub obszaru działalności pocztowej objętej zezwoleniem lub zgłoszeniem stosuje się odpowiednio przepisy art. 9-12 lub art. 15.

Art. 19.

Uprawnienia z tytułu wydanego przedsiębiorcy zezwolenia, jak również uprawnienia wynikające z dokonanego zgłoszenia nie przechodzą na podmioty powstałe w wyniku jego podziału albo łączenia się z innymi podmiotami.

Art. 20.

1. Prezes URTiP prowadzi rejestr operatorów pocztowych, zwany dalej „rejestrem”, który obejmuje:
 - 1) oznaczenie operatora, jego siedziby i adresu;
 - 2) numer w rejestrze przedsiębiorców;
 - 3) zakres wykonywanej działalności pocztowej;
 - 4) obszar wykonywanej działalności pocztowej;
 - 5) w przypadku operatorów wykonujących działalność objętą zezwoleniem - okres ważności zezwolenia;
 - 6) informacje o zmianie danych, o których mowa w pkt 1-5, jak również o fakcie zaprzestania wykonywania działalności pocztowej.
2. Rejestr, o którym mowa w ust. 1, jest jawny.
3. Prezes URTiP dokonuje wpisu do rejestru w terminie 7 dni:
 - 1) od daty wydania zezwolenia albo
 - 2) po upływie terminu do wniesienia sprzeciwu, o którym mowa w art. 16.
4. Prezes URTiP dokonuje zmiany danych objętych rejestrem w terminie 7 dni od daty zgłoszenia zmian, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1 i 2, ust. 2 pkt 1 i 3 lit. a) i b) oraz art. 15 ust. 1.
5. Do potwierdzenia okoliczności dokonania zgłoszenia stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego dotyczące wydawania zaświadczeń.

Rozdział 3

Świadczenie usług pocztowych

Art. 21.

1. Świadczenie usług pocztowych odbywa się na podstawie umów o świadczenie usług pocztowych.
2. Zawarcie umowy o świadczenie usługi pocztowej następuje w szczególności przez:
 - 1) przyjęcie przez operatora przesyłki do przemieszczenia i doręczenia;
 - 2) wrzucenie przesyłki listowej, z wyłączeniem przesyłek rejestrowanych oraz podlegających ustawowemu zwolnieniu z opłat pocztowych, do nadawczej skrzynki pocztowej operatora;
 - 3) przyjęcie przekazu pocztowego.

Art. 22.

1. Operator odmawia zawarcia umowy o świadczenie usługi pocztowej albo może odstąpić od jej wykonania, jeżeli:
 - 1) nie są spełnione wymagania dotyczące świadczenia usług pocztowych określone w ustawie lub w przepisach wydanych na jej podstawie, a także w regulaminach wykonywania usług pocztowych;
 - 2) zawartość lub opakowanie przesyłki naraża osoby trzecie lub operatora na szkodę;
 - 3) na opakowaniu przesyłki lub w widocznej części jej zawartości znajdują się napisy, wizerunki, rysunki lub inne znaki graficzne naruszające prawo lub znaki opłaty pocztowej niespełniające wymagań określonych w ustawie;
 - 4) usługa pocztowa miałaby być wykonywana w całości lub w części na obszarze nieobjętym zezwoleniem lub zgłoszeniem;
 - 5) przyjmowanie lub przemieszczanie przesyłki jest zabronione na podstawie odrębnych przepisów.
2. Operator może ponadto:
 - 1) odmówić zawarcia umowy o świadczenie usługi pocztowej, jeżeli przesyłka nie spełnia określonych przez operatora warunków wymaganych do zawarcia umowy;
 - 2) odstąpić od wykonania usługi pocztowej po zawarciu umowy o świadczenie usługi pocztowej, jeżeli przesyłka nie spełnia warunków określonych w umowie.
3. W przypadku odmowy zawarcia umowy lub jednostronnego odstąpienia przez operatora od umowy o świadczenie usługi pocztowej z przyczyn określonych w ust. 1 i 2, przyjętą przesyłkę zwraca się nadawcy na jego koszt. Zwrotowi podlega także pobrana opłata za wykonanie usługi.
4. Do zwrotu przesyłki, o którym mowa w ust. 3, stosuje się odpowiednio przepisy art. 27 i art. 38.

Art. 23.

1. Nadawca może przed doręczeniem przesyłki rejestrowanej lub kwoty pieniężnej określonej w przekazie pocztowym:
 - 1) odstąpić od umowy o świadczenie usługi pocztowej;
 - 2) żądać zmiany adresata lub miejsca doręczenia.
2. Operator może żądać od nadawcy uiszczenia opłat za czynności wykonane przez operatora w związku z odstąpieniem przez nadawcę od umowy o świadczenie usługi pocztowej albo realizacją zmian, o których mowa w ust. 1 pkt 2.

Art. 24.

1. Operator, z zastrzeżeniem art. 49, określa w regulaminie świadczenia usług pocztowych lub w umowach o świadczenie usług pocztowych warunki wykonywania i korzystania z usług pocztowych, a w szczególności okoliczności uzasadniające uznanie usługi pocztowej za niewykonaną, sposób postępowania w przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania usługi pocztowej oraz terminy, po upływie których uważa się niedoręczoną przesyłkę za utraconą, a także szczegółowe zasady składania i rozpatrywania reklamacji.
2. Regulamin, o którym mowa ust. 1, podawany jest do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty lub stanowi nieodpłatny załącznik do umowy o świadczenie usługi pocztowej, gdy wynika to z właściwości zawieranej umowy.

Art. 25.

1. W przypadku uzasadnionego podejrzenia, że przemieszczanie przesyłki może spowodować uszkodzenie innych przesyłek lub mienia operatora, operator może zażądać jej otwarcia przez nadawcę, a w przypadku gdy wezwanie nadawcy do otwarcia przesyłki jest niemożliwe lub było bezskuteczne, może zabezpieczyć przesyłkę na własny koszt w sposób zapewniający bezpieczeństwo obrotu pocztowego.
2. W przypadku uzasadnionego podejrzenia, że przesyłka stanowi przedmiot przestępstwa lub jej zawartość stanowi zagrożenie dla ludzi lub środowiska, operator powiadamia niezwłocznie właściwe służby oraz zatrzymuje i zabezpiecza przesyłkę do chwili dokonania oględzin przez te służby.

Art. 26.

1. Przesyłkę lub kwotę pieniężną określoną w przekazie pocztowym, z zastrzeżeniem ust. 2-6, doręcza się adresatowi pod adresem wskazanym na przesyłce, przekazie pocztowym lub w umowie o świadczenie usługi pocztowej.
2. Przesyłka, jeżeli nie jest nadana na poste restante, może być także wydana ze skutkiem doręczenia:
 - 1) adresatowi:
 - a) do jego oddawczej skrzynki pocztowej,

- b) w placówce operatora, jeżeli podczas próby doręczenia przesyłki adresat był nieobecny pod adresem wskazanym na przesyłce, przekazie pocztowym lub w umowie o świadczenie usługi pocztowej albo doręczenie za pomocą oddawczej skrzynki pocztowej nie jest możliwe,
 - c) w miejscu uzgodnionym przez adresata z operatorem;
- 2) przedstawicielowi ustawowemu adresata lub pełnomocnikowi adresata:
- a) pod adresem wskazanym na przesyłce, przekazie pocztowym lub w umowie o świadczenie usługi pocztowej,
 - b) w placówce operatora;
- 3) osobie pełnoletniej zamieszkałej razem z adresatem, jeżeli adresat nie złożył w placówce operatora zastrzeżenia w zakresie doręczenia przesyłki rejestrowanej lub przekazu pocztowego:
- a) pod adresem wskazanym na przesyłce, przekazie pocztowym lub w umowie o świadczenie usługi pocztowej,
 - b) w placówce operatora;
- 4) osobie uprawnionej do odbioru przesyłek w urzędzie organu władzy publicznej, o którym mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie informacji niejawnych, jeżeli adresatem przesyłki jest dany organ władzy publicznej;
- 5) osobie uprawnionej do odbioru przesyłek w podmiotach będących osobami prawnymi lub jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej, jeżeli adresatem przesyłki jest:
- a) dana osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej,
 - b) niebędąca członkiem organu zarządzającego albo pracownikiem danej osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej osoba fizyczna w niej przebywająca;
- 6) kierownikowi jednostki lub osobie fizycznej przez niego upoważnionej, jeżeli adresatem przesyłki jest osoba fizyczna przebywająca w jednostce, w której ze względu na charakter tej jednostki lub powszechnie uznawany zwyczaj doręczenie przesyłki adresatowi jest znacznie utrudnione lub niemożliwe.
3. Przepisy ust. 2 nie naruszają przepisów innych ustaw dotyczących sposobu, zasad i trybu doręczeń.
4. Na pisemny wniosek adresata, złożony w odpowiedniej placówce operatora, przesyłka listowa będąca przesyłką rejestrowaną może być doręczana w sposób, o którym mowa w ust. 2 pkt 1 lit. a).
5. Do doręczenia kwoty pieniężnej określonej w przekazie pocztowym, z wyłączeniem przekazów nadanych na poste restante, stosuje się odpowiednio przepisy ust. 2 pkt 1 lit. b) oraz pkt 2-6.
6. Do doręczenia przesyłki rejestrowanej lub kwoty pieniężnej określonej w przekazie pocztowym w przypadku śmierci adresata stosuje się odpowiednio przepisy art. 27 lub art. 29.

Art. 27.

1. Przesyłkę, której nie można doręczyć adresatowi, operator zwraca nadawcy. Za czynności związane ze zwrotem przesyłki operator może żądać uiszczenia opłaty.
2. Przesyłka, której nie można doręczyć adresatowi ani zwrócić nadawcy z powodu braku lub błędnego adresu nadawcy, zwana dalej „przesyłką niedoręczalną”, może zostać otwarta przez operatora w celu uzyskania danych umożliwiających jej doręczenie lub zwrócenie nadawcy.
3. Jako przesyłkę niedoręczalną traktuje się także przesyłkę nieopłaconą lub opłaconą w kwocie niższej niż należna, jeżeli nadawca lub adresat odmówi uiszczenia opłaty lub różnicy w opłacie. Do zawartości tej przesyłki stosuje się odpowiednio przepisy ust. 10.
4. Otwarcie przesyłki niedoręczalnej następuje niezwłocznie, chyba że umowa o świadczenie usługi pocztowej przewiduje inny termin.
5. Operator wyznacza jednostkę organizacyjną, w której będą dokonywane czynności związane z otwieraniem przesyłek i ustalaniem danych umożliwiających ich doręczenie albo zwrócenie nadawcy.
6. Otwarcia przesyłki niedoręczalnej dokonuje komisja w składzie co najmniej 3 osób, powołana przez kierownika jednostki organizacyjnej, o której mowa w ust. 5, spośród pracowników tej jednostki.
7. Otwarcie przesyłki niedoręczalnej powinno być dokonane w sposób zapewniający jak najmniejsze uszkodzenie jej opakowania.
8. Po otwarciu przesyłki komisja dokonuje sprawdzenia, czy na wewnętrznej stronie opakowania nie został umieszczony adres nadawcy lub adresata, a w przypadku ich braku komisja dokonuje oględzin zawartości przesyłki.
9. W przypadku ustalenia przez komisję w trakcie czynności, o których mowa w ust. 7 i 8, adresu nadawcy lub adresata, przesyłka po odpowiednim zabezpieczeniu i umieszczeniu adnotacji na opakowaniu o komisyjnym jej otwarciu jest doręczana przez operatora lub zwracana nadawcy.
10. W przypadku, gdy otwarcie przesyłki niedoręczalnej nieumożliwi jej doręczenia lub zwrócenia nadawcy albo nadawca odmówi przyjęcia zwróconej przesyłki:
 - 1) korespondencja stanowiąca przesyłkę zostaje zniszczona przez operatora w sposób uniemożliwiający odtworzenie informacji zawartej w przesyłce i na jej opakowaniu nie wcześniej niż po upływie 60 dni od dnia otwarcia przesyłki;
 - 2) do zawartości przesyłki innej niż korespondencja stosuje się odpowiednio przepisy art. 183, art. 184 i art. 187 Kodeksu cywilnego.

Art. 28.

Zakazane jest nadawanie, przyjmowanie do przemieszczania i doręczania przez operatora rzeczy pochodzących od różnych nadawców skierowanych do różnych adresatów, jeżeli są nadane w jednej przesyłce.

Art. 29.

Kwotę przekazu pocztowego, której nie można doręczyć adresatowi, zwraca się nadawcy, a w przypadku gdy jest to niemożliwe z powodu braku lub błędnego adresu nadawcy stosuje się odpowiednio przepisy art. 184 i art. 187 Kodeksu cywilnego.

Art. 30.

1. Operator ustala wysokość oraz sposób uiszczania opłat za usługi pocztowe, z uwzględnieniem zasad określonych w ustawie. Wysokość opłat może być uzależniona w szczególności od rodzaju, masy lub terminów doręczenia przesyłki.
2. Przesyłka będąca przesyłką dla ociemniałych nadana przez:
 - 1) przez osobę legitymującą się orzeczeniem właściwego organu orzekającego o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z tytułu uszkodzenia narządu wzroku, zwaną dalej „osobą niewidomą lub ociemniałą”, i adresowana do biblioteki lub organizacji osób niewidomych lub ociemniałych bądź do organizacji, których celem statutowym jest działanie na rzecz osób niewidomych lub ociemniałych;
 - 2) bibliotekę, organizację osób niewidomych lub ociemniałych bądź organizację, których celem statutowym jest działanie na rzecz osób niewidomych lub ociemniałych i adresowana do osoby niewidomej lub ociemniałej;
 - 3) osobę niewidomą lub ociemniałą bądź skierowaną do tej osoby zawierającą wyłącznie informacje utrwalone pismem wypukłym- jest zwolniona od opłaty pocztowej za przyjęcie, przemieszczenie i doręczenie przesyłki niebędącej przesyłką priorytetową, tego rodzaju i tej kategorii wagowej, ustalonej w obowiązującym cenniku powszechnych usług pocztowych operatora publicznego, o którym mowa w art. 51 ust. 4. Zwolnienie to nie obejmuje opłaty za potwierdzenie odbioru przesyłki rejestrowanej.
3. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego i minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, określają, w drodze rozporządzenia, wykaz bibliotek, organizacji osób niewidomych lub ociemniałych oraz organizacji, których celem statutowym jest działanie na rzecz osób niewidomych lub ociemniałych, o których mowa w ust. 2, kierując się zasadą zapewnienia jak najszerzego i równoprawnego dostępu osób niewidomych i ociemniałych do dóbr kultury.

Art. 31.

1. Operatorzy mogą stosować własne znaki służące do potwierdzenia opłacenia usługi pocztowej:
 - 1) zawierające informacje:
 - a) umożliwiające identyfikację operatora,

- b) o wysokości opłaty pobranej za wykonanie usługi pocztowej
- zwane dalej „znakami opłaty pocztowej”;
- 2) zawierające informacje:
 - a) umożliwiające identyfikację operatora,
 - b) umożliwiające identyfikację umowy o świadczenie usługi pocztowej zawartej między operatorem a podmiotem, na rzecz którego jest wykonywana usługa
- zwane dalej „oznaczeniami”.
- 2. Operatorzy stosują znaki opłaty pocztowej lub oznaczenia w przypadku świadczenia usług pocztowych na zasadach określonych w art. 47 ust. 2.
- 3. Znakami służącymi do potwierdzenia opłacenia usług pocztowych świadczonych przez Poczte Polską są:
 - 1) znaki opłaty pocztowej emitowane przez Poczte Polską jako samodzielne znaki opatrzone napisem zawierającym użyte w dowolnym przypadku wyrazy: „Polska”, „Rzeczpospolita Polska” lub „Poczta”, zwane dalej „znaczkami pocztowymi”;
 - 2) znaki opłaty pocztowej, inne niż znaczki pocztowe, określone przez Poczte Polską;
 - 3) oznaczenia określone przez Poczte Polską.
- 4. Wzory znaków opłaty pocztowej, z wyłączeniem znaków, o których mowa w ust. 3, podlegają zgłoszeniu Prezesowi URTiP, który prowadzi ich wykaz. Wykaz znaków opłaty pocztowej jest jawny.
- 5. Prezes URTiP odmawia, w drodze decyzji, umieszczenia wzoru znaku opłaty pocztowej w wykazie, o którym mowa w ust. 4, jeżeli:
 - 1) zawarte na znaku napisy, wizerunki lub inne znaki graficzne naruszają dobra podlegające ochronie prawnej;
 - 2) znak jest opatrzony napisem zawierającym wyrazy, o których mowa w ust. 3 pkt 1;
 - 3) znak nie spełnia wymagań określonych w ustawie.
- 6. Stosowanie znaku opłaty pocztowej objętej decyzją, o której mowa w ust. 5, jest zabronione.
- 7. Znaczkom pocztowym przysługuje ochrona przewidziana w przepisach Kodeksu karnego dla urzędowych znaków wartościowych, zaś innym znakom i oznaczeniom służącym do potwierdzania opłacenia usługi pocztowej, ochrona przewidziana w przepisach Kodeksu karnego dla dokumentów.

Art. 32.

- 1. Poczcie Polskiej przysługuje wyłączne prawo emisji i wycofywania z obiegu:
 - 1) znaczków pocztowych;
 - 2) kartek pocztowych w postaci pojedynczych kart wykonanych ze sztywnego papieru z nadrukowanym znakiem opłaty pocztowej opatrzonym napisem zawierającym wyrazy, o których mowa w art. 31 ust. 3 pkt 1;

- 3) kopert z nadrukowanym znakiem opłaty pocztowej opatrzonym napisem zawierającym wyrazy, o których mowa w art. 31 ust. 3 pkt 1.
2. Poczta Polska jest obowiązana do emisji znaczków pocztowych zgodnie z rocznym planem emisji znaczków pocztowych.
3. Osoby fizyczne i osoby prawne mają prawo zgłaszania Poczcie Polskiej tematów do planu emisji znaczków pocztowych w terminie do 30 czerwca każdego roku z dwuletnim wyprzedzeniem w stosunku do terminu o którym mowa w ust. 5.
4. Poczta Polska rozpatruje zgłaszane tematy i wybiera spośród nich te, które rekomenduje ministrowi właściwemu do spraw łączności, jako elementy składowe planu emisji znaczków pocztowych na dany rok. Dokument rekomendujący tematy zawiera liczbę znaczków wchodzących w skład każdego tematu, kolejność ich wprowadzania do obiegu oraz dane zawierające informacje o weryfikacji wniosku. W rekomendacjach Poczta Polska uwzględnia w szczególności rocznice doniosłych wydarzeń przypadających w danym roku oraz potrzeby eksploatacyjne przedsiębiorstwa.
5. Poczta Polska sporządza:
 - 1) zestawienie wszystkich zgłoszonych do planu emisji na dany rok propozycji tematów;
 - 2) zestawienie tematów rekomendowanych wraz z ich uzasadnieniem oraz uzasadnieniem przyczyn nieuwzględnienia pozostałych tematów w rekomendacjach.
6. Zestawienia, o których mowa w ust. 5, przedkłada ministrowi właściwemu do spraw łączności nie później niż do dnia 31 stycznia każdego roku poprzedzającego rok, w którym plan będzie obowiązywał.
7. Minister właściwy do spraw łączności określi, w drodze decyzji, w terminie do dnia 31 marca roku poprzedzającego rok, w którym plan będzie obowiązywał, roczny plan emisji znaczków pocztowych na dany rok, określający tematykę znaczków, kolejność ich wprowadzania do obiegu oraz liczbę prezentacji każdego z tematów.
8. Poczta Polska podaje roczny plan emisji znaczków pocztowych na dany rok do publicznej wiadomości na swoich stronach internetowych i co najmniej w jednym dzienniku o zasięgu ogólnopolskim.

Art. 33.

1. Operator otrzymuje z budżetu państwa dotację przedmiotową do świadczonych usług pocztowych związanych z przyjmowaniem, przemieszczaniem i doręczaniem przesyłek podlegających ustawowemu zwolnieniu z opłat pocztowych na zasadach określonych w odrębnych przepisach.
2. Jednostkowa stawka dotacji nie może być wyższa niż ustalona w obowiązującym cenniku powszechnych usług pocztowych operatora publicznego, o którym mowa w art. 51 ust. 4, najniższa opłata za przyjęcie, przemieszczenie i doręczenie przesyłki tego rodzaju i tej kategorii wagowej.
3. Łączną kwotę dotacji, o której mowa w ust. 1, określa ustawa budżetowa.

Art. 34.

1. Jednostki zaliczone do sektora finansów publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 155, poz. 1014, z późn. zm.)¹⁾ obowiązane są umożliwić operatorowi publicznemu umieszczenie, a także eksploatację i konserwację nadawczych skrzynek pocztowych na zajmowanych i administrowanych przez siebie nieruchomościach, o ile nie ogranicza to racjonalnego korzystania z tych nieruchomości.
2. Korzystanie z nieruchomości, o której mowa w ust. 1, w zakresie niezbędnym do umieszczenia, eksploatacji lub konserwacji umieszczonej na niej nadawczej skrzynki pocztowej jest nieodpłatne.
3. Minister właściwy do spraw łączności określi, w drodze rozporządzenia, wymiary, sposób oznaczenia oraz warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać nadawcze skrzynki pocztowe, kierując się wymaganiami Europejskiego Komitetu Normalizacji, a w przypadku braku takich wymagań - wymaganiami innych międzynarodowych organizacji normalizacyjnych, których Rzeczpospolita Polska jest członkiem, a także biorąc pod uwagę łatwy dostęp do nadawczych skrzynek pocztowych.

Art. 35.

1. Właściciel, użytkownik wieczysty lub posiadacz samoistny nieruchomości, z zastrzeżeniem art. 34, obowiązany jest umożliwić operatorowi publicznemu umieszczenie nadawczych skrzynek pocztowych oraz automatów do pocztowej obsługi klientów, a także ich eksploatację i konserwację. Warunki korzystania przez operatora publicznego z nieruchomości, określa się w umowie, która powinna być zawarta w terminie 30 dni od dnia wystąpienia operatora publicznego o jej zawarcie.
2. Nadawcze skrzynki pocztowe powinny być umieszczane, eksploatowane i konserwowane w sposób jak najmniej uciążliwy dla właściciela oraz podmiotu korzystającego z nieruchomości, na której są umieszczone.

Art. 36.

W przypadku sporów między operatorem publicznym a jednostkami zaliczonymi do sektora finansów publicznych dotyczących zakresu obowiązków, o których mowa w art. 34, stosuje się odpowiednio przepisy art. 124 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2000 r. Nr 46, poz. 543, z 2001 r. Nr 129, poz. 1447, Nr 154, poz. 1800 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253).

Art. 37.

1. Właściciel lub współwłaściciele:
 - 1) nieruchomości, której częścią składową jest budynek;

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 1999 r. Nr 38, poz. 360, Nr 49, poz. 485, Nr 70, poz. 778 i Nr 110, poz. 1255, z 2000 r. Nr 6, poz. 69, Nr 12, poz. 136, Nr 48, poz. 550, Nr 95, poz. 1041, Nr 119, poz. 1251 i Nr 122, poz. 1315, z 2001 r. Nr 45, poz. 497, Nr 46, poz. 499, Nr 88, poz. 961, Nr 98, poz. 1070, Nr 100, poz. 1082, Nr 102, poz. 1116, Nr 125, poz. 1368 i Nr 145 poz. 1623 oraz z 2002 r. Nr 41, poz. 363 i 365.

- 2) budynku stanowiącego odrębną nieruchomość
- są obowiązani umieścić oddawczą skrzynkę pocztową.
2. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, jest realizowany:
 - 1) w budynkach jednorodzinnych - przez umieszczenie oddawczej skrzynki pocztowej przed drzwiami wejściowymi do budynku lub w ogólnie dostępnej części nieruchomości;
 - 2) w budynkach wielorodzinnych, w których wyodrębnione są co najmniej 3 lokale - przez umieszczenie w ogólnie dostępnej części nieruchomości zestawu oddawczych skrzynek pocztowych w liczbie odpowiadającej liczbie samodzielnych lokali mieszkalnych oraz lokali o innym przeznaczeniu, jeżeli posiadają osobny adres.
3. Operator publiczny ma prawo instalowania i użytkowania, na terenach wiejskich lub obszarach o rozproszonej zabudowie, własnych oddawczych skrzynek pocztowych, po uzgodnieniu z właściwym wójtem (burmistrzem, prezydentem miasta), na warunkach uzgodnionych z właścicielem, użytkownikiem wieczystym lub posiadaczem samoistnym nieruchomości.
4. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadku zainstalowania przez operatora świadczącego powszechne usługi pocztowe oddawczych skrzynek pocztowych zgodnie z ust. 3.
5. Minister właściwy do spraw łączności, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej, określi, w drodze rozporządzenia, wymagania, jakim powinny odpowiadać oddawcze skrzynki pocztowe oraz ich usytuowanie, jak również warunki dostępu dla operatorów, mając na uwadze zapewnienie:
 - 1) bezpieczeństwa obrotu pocztowego;
 - 2) powszechności i łatwości dostępu do oddawczych skrzynek pocztowych dla wszystkich operatorów;
 - 3) zastosowania wymagań Europejskiego Komitetu Normalizacji, a w przypadku braku takich wymagań - wymagań innych międzynarodowych organizacji normalizacyjnych, których Rzeczpospolita Polska jest członkiem.

Art. 38.

1. Operatorowi przysługuje prawo zastawu na przesyłkach w celu zabezpieczenia roszczeń wynikających z umowy o świadczenie usługi pocztowej oraz z tytułu opłat celnych lub uzasadnionych, dodatkowych kosztów świadczenia usługi, powstałych z przyczyn leżących po stronie nadawcy lub adresata.
2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się, jeżeli adresatem przesyłki jest organ władzy publicznej.
3. W przypadku odmowy zaspokojenia przez adresata lub nadawcę wierzytelności zabezpieczonych zastawem operator otwiera komisyjnie przesyłkę i przystępuje do sprzedaży jej zawartości:
 - 1) niezwłocznie - w przypadku żywych zwierząt albo rzeczy niebezpiecznych lub łatwo psujących się;

- 2) po upływie 14 dni od dnia pisemnego zawiadomienia adresata lub nadawcy o zamierzonej sprzedaży zawartości przesyłki - w pozostałych przypadkach.
4. Kwotę uzyskaną ze sprzedaży zawartości przesyłki, o której mowa w ust. 3, operator przekazuje nadawcy, na jego koszt, po potrąceniu wierzytelności zabezpieczonych zastawem.
5. Operatorowi przysługuje roszczenie do nadawcy o pokrycie różnicy w przypadku, gdy wierzytelności zabezpieczone zastawem przewyższają kwotę uzyskaną ze sprzedaży zawartości przesyłki.
6. W przypadku gdy sprzedaż zawartości przesyłki lub jej części nie jest możliwa, do niesprzedanej zawartości przesyłki stosuje się przepisy art. 27 ust. 10.
7. Przepisy ust. 1-6 nie naruszają przepisów Kodeksu celnego.

Art. 39.

1. Tajemnica pocztowa obejmuje informacje przekazywane w przesyłkach, informacje dotyczące realizacji przekazów pocztowych, dane dotyczące podmiotów korzystających z usług pocztowych oraz dane dotyczące faktu i okoliczności świadczenia usług pocztowych lub korzystania z tych usług.
2. Do zachowania tajemnicy pocztowej są obowiązani:
 - 1) operator;
 - 2) osoby, które z racji wykonywanej działalności mają dostęp do tajemnicy pocztowej.
3. Naruszeniem obowiązku zachowania tajemnicy pocztowej jest w szczególności:
 - 1) ujawnianie lub przetwarzanie informacji albo danych objętych tajemnicą pocztową;
 - 2) otwieranie zamkniętych przesyłek lub zapoznawanie się z ich treścią;
 - 3) umożliwianie osobom nieuprawnionym działań mających na celu wykonywanie czynności, o których mowa w pkt 1 i 2.
4. Nie stanowi naruszenia obowiązku zachowania tajemnicy pocztowej:
 - 1) podejmowanie działań, o których mowa w ust. 3 pkt 1 i 2, w przypadkach przewidzianych przepisami prawa lub w umowie o świadczenie usługi pocztowej;
 - 2) posługiwanie się przez operatora listami referencyjnymi obejmującymi dane dotyczące podmiotów korzystających z jego usług pocztowych oraz rodzajów tych usług w przypadku, gdy dane te są publikowane za zgodą podmiotów, których one dotyczą.
5. Obowiązek zachowania tajemnicy pocztowej jest nieograniczony w czasie.
6. Operator jest obowiązany do zachowania należytej staranności w zakresie uzasadnionym względami technicznymi lub ekonomicznymi przy zabezpieczaniu urządzeń i obiektów wykorzystywanych przy świadczeniu usług pocztowych oraz zbiorów danych przed ujawnieniem tajemnicy pocztowej

Art. 40.

Informacje lub dane objęte tajemnicą pocztową mogą być zbierane, utrwalane, przechowywane, opracowywane, zmieniane, usuwane lub udostępniane tylko wówczas, gdy czynności te dotyczą świadczonej usługi pocztowej albo są niezbędne do jej wykonania lub jeżeli przepisy odrębne stanowią inaczej.

Art. 41.

1. Operatorzy są obowiązani do wykonywania zadań na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwa i porządku publicznego w zakresie i na warunkach określonych w ustawie oraz w przepisach odrębnych.
2. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, obejmuje nieodpłatne zapewnienie przez operatora, w ramach wykonywanej przez siebie działalności pocztowej, technicznych i organizacyjnych możliwości wykonywania przez prokuraturę, sądy, a także uprawnione jednostki podległe Ministrowi Sprawiedliwości, Ministrowi Obrony Narodowej, ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych i Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego ich zadań określonych odrębnymi przepisami, począwszy od dnia rozpoczęcia działalności pocztowej. Na wniosek zainteresowanego operatora Prezes URTiP może odroczyć termin rozpoczęcia wykonywania powyższego obowiązku.
3. Minister właściwy do spraw łączności, w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości, Ministrem Obrony Narodowej, ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, Ministrem Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, określi, w drodze rozporządzenia:
 - 1) przypadki, w których Prezes URTiP może odroczyć termin rozpoczęcia wykonywania obowiązku, o którym mowa w ust. 2, oraz maksymalne terminy odroczeń, uwzględniając rodzaj i zakres działalności pocztowej wykonywanej przez operatora;
 - 2) szczegółowe warunki i sposób wypełniania obowiązków, o których mowa w ust. 1, mając na względzie, aby wykonywanie powyższych obowiązków w jak najmniejszym stopniu zakłócało funkcjonowanie przedsiębiorstwa operatora, kierując się zasadą osiągnięcia celu przy jak najniższych nakładach.

Art. 42.

1. Operator jest obowiązany posiadać aktualny plan działań w sytuacjach szczególnych zagrożeń, a w szczególności wprowadzenia stanu wojennego, stanu wyjątkowego i stanu klęski żywiołowej, w którym ustala:
 - 1) zasady współpracy operatora z organami koordynującymi działania ratownicze, służbami ustawowo powołanymi do niesienia pomocy oraz Siłami Zbrojnymi;
 - 2) sposób realizacji obowiązku zachowania ciągłości świadczenia usług pocztowych.

2. Operator publiczny jest obowiązany posiadać również plan współdziałania z wojskową pocztą polową w sytuacji wprowadzenia stanu wojennego lub stanu wyjątkowego.
3. Minister właściwy do spraw łączności, w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej i ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, określi, w drodze rozporządzenia, tryb sporządzania i aktualizacji planu, o którym mowa w ust. 1, mając na uwadze rodzaj działalności wykonywanej przez operatorów i obszar, na którym jest wykonywana działalność pocztowa.
4. Minister właściwy do spraw łączności, w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej, określi, w drodze rozporządzenia, tryb sporządzania i aktualizacji planu, o którym mowa w ust. 2, uwzględniając funkcjonującą w czasie pokoju infrastrukturę operatora publicznego.

Art. 43.

1. W przypadku wprowadzenia stanu wyjątkowego minister właściwy do spraw łączności może, w drodze decyzji:
 - 1) nałożyć na operatora obowiązki dotyczące zachowania ciągłości świadczenia usług pocztowych;
 - 2) nakazać operatorowi nieodpłatne świadczenie niektórych usług pocztowych związanych z usuwaniem skutków wystąpienia sytuacji szczególnego zagrożenia.
2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, minister właściwy do spraw łączności zapewnia operatorowi środki finansowe z budżetu państwa, niezbędne do wykonania nałożonego zadania.
3. Decyzje, o których mowa w ust. 1, wygasają z mocy prawa z dniem zniesienia stanu wyjątkowego.

Art. 44.

1. Operator świadczący powszechne usługi pocztowe jest obowiązany do corocznego przedstawiania Prezesowi URTiP, w terminie do dnia 31 marca, sprawozdania z działalności pocztowej w poprzednim roku oraz danych dotyczących:
 - 1) zakresu wykonywanej działalności pocztowej;
 - 2) sprzedaży usług pocztowych w ujęciu ilościowym w podziale na:
 - a) powszechne usługi pocztowe świadczone w ramach usług zastrzeżonych,
 - b) pozostałe powszechne usługi pocztowe,
 - c) inne usługi pocztowe, niewymienione w lit. a) i b);
 - 3) wykazu placówek operatora, w tym prowadzonych przez agentów lub agentów pocztowych;
 - 4) liczby nadawczych skrzynek pocztowych;
 - 5) liczby i rodzajów złożonych reklamacji oraz sposobu ich rozpatrzenia.

2. Operator nieświadczący powszechnych usług pocztowych, jest obowiązany do corocznego przedkładania Prezesowi URTiP w terminie do dnia 31 marca, sprawozdania z działalności pocztowej w poprzednim roku oraz danych dotyczących:
 - 1) zakresu wykonywanej działalności pocztowej;
 - 2) wielkości sprzedaży usług pocztowych w ujęciu ilościowym w podziale na:
 - a) usługi świadczone w ramach granicy wagowej usług zastrzeżonych, o których mowa w art. 47 ust. 4,
 - b) inne usługi pocztowe;
 - 3) wykazu placówek operatora, w tym prowadzonych przez agentów;
 - 4) liczby i rodzajów reklamacji oraz sposobu ich rozpatrzenia.
3. Prezes URTiP może zobowiązać operatorów do przedłożenia, w terminie nie krótszym niż 14 dni, innych informacji niezbędnych do wykonania przepisów ustawy.
4. Prezes URTiP przedstawia ministrowi właściwemu do spraw łączności corocznie, w terminie do dnia 15 maja, na podstawie informacji, o których mowa w ust. 1, 2 i 4, ocenę funkcjonowania rynku usług pocztowych łącznie z wynikami kontroli działalności pocztowej.

Art. 45.

Potwierdzenie nadania przesyłki rejestrowanej lub przekazu pocztowego wydane przez placówkę operatora publicznego ma moc dokumentu urzędowego.

Rozdział 4

Świadczenie powszechnych usług pocztowych

Art. 46.

1. Operator publiczny jest obowiązany do świadczenia powszechnych usług pocztowych w sposób ciągły, umożliwiający :
 - 1) traktowanie przesyłki listowej jako przesyłki poleconej;
 - 2) traktowanie przesyłki jako przesyłki z zadeklarowaną wartością;
 - 3) uzyskanie potwierdzenia odbioru przesyłki rejestrowanej lub kwoty pieniężnej określonej w przekazie pocztowym;
 - 4) przyjęcie, przemieszczenie i doręczenie przesyłek lub kwot pieniężnych nadanych na poste restante.
2. Powierza się Poczcie Polskiej obowiązek wykonywania zadań operatora publicznego określonych w ustawie.
3. Minister właściwy do spraw łączności określi, w drodze rozporządzenia, warunki wykonywania powszechnych usług pocztowych przez operatora publicznego dotyczące:

- 1) minimalnych wymagań w zakresie jakości powszechnych usług pocztowych:
 - a) wskaźnika terminowości doręczeń przesyłek w obrocie krajowym, wyrażonego jako procentowy udział przesyłek doręczonych w określonych terminach, liczonych od dnia nadania do dnia doręczenia, w ogólnej liczbie nadanych przesyłek,
 - b) liczby i sposobu rozmieszczenia placówek operatora,
 - c) procentowego udziału nadawczych skrzynek pocztowych spełniających wymagania, o których mowa w art. 56 pkt 3;
- 2) wymagań w zakresie przyjmowania i doręczania przesyłek i przekazów pocztowych, w tym:
 - a) warunków przyjmowania przesyłek oraz przekazów pocztowych,
 - b) sposobu postępowania z przesyłkami uszkodzonymi, nieopłaconymi lub opłaconymi w kwocie niższej niż należna,
 - c) procedur dokumentowania wykonania usługi doręczenia przesyłek lub przekazów pocztowych,
 - d) terminów odbioru przesyłek lub przekazów pocztowych z placówki operatora,
 - e) wymagań w zakresie opakowania i wymiaru przesyłek;
- 3) terminów, po upływie których wymagania określone w pkt 1 lit. a) i c) zostaną osiągnięte;
- 4) sposobu świadczenia powszechnych usług pocztowych, biorąc pod uwagę ochronę interesów podmiotów korzystających z powszechnych usług pocztowych i sposób wykonywania tych usług, kierując się wymaganiami Europejskiego Komitetu Normalizacji, a w przypadku braku tych wymagań - innych międzynarodowych organizacji normalizacyjnych, których Rzeczpospolita Polska jest członkiem.

Art. 47.

1. Operatorowi publicznemu przysługuje wyłączność, z zastrzeżeniem ust. 2, świadczenia usług pocztowych, zwanych dalej „usługami zastrzeżonymi”, polegających na:
 - 1) przyjmowaniu, przemieszczaniu i doręczaniu w obrocie krajowym:
 - a) przesyłek z korespondencją,
 - b) przesyłek reklamowych,
 - c) przesyłek innych niż wymienione w lit. a) i b), nadanych w sposób uniemożliwiający sprawdzenie zawartości o masie nieprzekraczającej granicy wagowej, o której mowa w ust. 4;
 - 2) przyjmowaniu, przemieszczaniu i doręczaniu w obrocie zagranicznym przesyłek o masie nieprzekraczającej granicy wagowej, o której mowa w ust. 4;
 - 3) przyjmowaniu i doręczaniu w obrocie krajowym i zagranicznym przesyłek z korespondencją, której treść jest przesyłana do placówki operatora lub do

adresata za pomocą technik stosowanych w telekomunikacji, o masie nieprzekraczającej granicy wagowej, o której mowa w ust. 4;

- 4) realizowaniu przekazów pocztowych w obrocie krajowym i zagranicznym.
2. Nie narusza wyłączności świadczenia usług zastrzeżonych przyjmowanie, przemieszczanie i doręczanie przesyłek wymienionych w ust. 1 pkt 1-3, w obrocie krajowym lub zagranicznym, o masie nieprzekraczającej granicy wagowej, o której mowa w ust. 4, za pobraną przez operatora opłatą, nie niższą niż trzykrotność opłaty za przyjęcie, przemieszczenie i doręczenie przesyłki listowej stanowiącej przesyłkę najniższego przedziału wagowego najszybszej kategorii określonej w cenniku powszechnych usług pocztowych operatora publicznego, o którym mowa w art. 51 ust. 4, obowiązującego w danym czasie, odpowiednio w obrocie krajowym i zagranicznym, z zastrzeżeniem art. 94.
3. Do usług zastrzeżonych, o których mowa w ust. 1, nie zalicza się wymiany dokumentów.
4. Granica wagowa usług zastrzeżonych wynosi 350 g, z zastrzeżeniem art. 94.

Art. 48.

Operator publiczny nie może odmówić zawarcia umowy o świadczenie powszechnych usług pocztowych, z zastrzeżeniem art. 22 ust. 1 i 2 pkt 1.

Art. 49.

1. Operator określa w regulaminie świadczenia powszechnych usług pocztowych zasady ich świadczenia oraz ogólne warunki dostępu do tych usług. Ponadto operator publiczny uwzględnia w regulaminie specyfikę wynikającą z ciężącego na nim obowiązku, o którym mowa w art. 46 ust. 1.
2. Operator przedkłada Prezesowi URTiP projekt regulaminu świadczenia powszechnych usług pocztowych, o którym mowa w ust. 1, oraz projekt zmian do obowiązującego regulaminu, co najmniej na 30 dni przed ich wprowadzeniem, w celu wyrażenia opinii w terminie 30 dni.

Art. 50.

1. Opłaty za świadczenie powszechnych usług pocztowych powinny być ustalone z uwzględnieniem kosztów ich świadczenia.
2. Zasady ustalania opłat za świadczenie powszechnych usług pocztowych powinny być jednolite na terytorium całego kraju oraz przejrzyste i niedyskryminujące.
3. Zastosowanie jednolitej taryfy nie wyklucza prawa operatora świadczącego powszechne usługi pocztowe do zawierania z klientami indywidualnych umów o cenach oraz udzielania zwolnień lub ulg z przyczyn humanitarnych.

Art. 51.

1. Wysokość i formy opłat za usługi pocztowe świadczone przez Poczta Polska ustala Dyrektor Generalny Poczty Polskiej.

2. Prezes URTiP może wystąpić z wnioskiem do Rady Ministrów o ustalenie na podstawie art. 4 ustawy z dnia 5 lipca 2001r. o cenach (Dz. U. Nr 97, poz. 1050), cen urzędowych powszechnych usług pocztowych.
3. Operator świadczący powszechne usługi pocztowe jest obowiązany do udostępnienia cenników powszechnych usług pocztowych we wszystkich miejscach, w których są one świadczone.
4. Cenniki powszechnych usług pocztowych operatora publicznego, w zakresie powszechnych usług pocztowych oraz ich zmiany podlegają ogłoszeniu w najbliższym Biuletynie Urzędu Regulacji Telekomunikacji i Poczty, zwanym dalej „Biuletynem URTiP”.

Art. 52.

1. Operator świadczący powszechne usługi pocztowe jest obowiązany do prowadzenia ksiąg rachunkowych i rachunku kosztów w sposób umożliwiający kalkulację kosztów:
 - 1) odrębnie dla każdej z usług z obszaru zastrzeżonego;
 - 2) zbiorczo dla usług niezastrzeżonych z rozgraniczeniem na:
 - a) powszechne usługi pocztowe,
 - b) nienależące do powszechnych usług pocztowych.
2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw łączności, określi, w drodze rozporządzenia, sposób podziału kosztów, przyjmując jako zasadę, że powinien on umożliwiać wyliczenie kosztów jednostkowych z uwzględnieniem ust. 1.
3. Operator świadczący powszechne usługi pocztowe przedkłada Prezesowi URTiP, corocznie, w terminie do dnia 31 marca, oświadczenie co do spełniania wymagań, o których mowa w ust. 1.
4. Prezes URTiP jest obowiązany do przeprowadzenia weryfikacji realizacji postanowień określonych w ust. 1 i 2.
5. Prezes URTiP publikuje w Biuletynie URTiP oświadczenie, o którym mowa w ust. 3.
6. Operator publiczny jest obowiązany do przedkładania Prezesowi URTiP, nie później niż do 31 lipca każdego roku za rok poprzedni, zbadanego przez biegłego rewidenta, sprawozdania finansowego, w zakresie zgodnym z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694) oraz z ust. 1 i 2.

Art. 53.

1. Operator publiczny nie może odmówić właściwego zabezpieczenia przesyłki zgodnie z wymaganiami umowy lub regulaminu świadczenia powszechnych usług pocztowych.
2. Z tytułu wykonania zabezpieczenia, o którym mowa w ust. 1, operator może pobierać opłatę uwzględniającą koszty wykonania zabezpieczenia.

Art. 54.

1. Podmioty wykonujące publiczną regularną komunikację lądową, lotniczą, morską lub śródlądową są obowiązane przewozić odpłatnie przesyłki będące przedmiotem usługi powszechnej.
2. Podmiot zarządzający stacją kolejową, lotniskiem cywilnym lub portem morskim albo śródlądowym jest obowiązany zapewnić operatorowi świadczącemu usługi powszechne dostęp do niezbędnych pomieszczeń i urządzeń umożliwiający załadunek i wyładunek, o ile nie utrudnia to racjonalnego z nich korzystania.
3. Szczegółowe warunki wykonywania przez podmioty obowiązków, o których mowa w ust. 1 i 2, ustala się w umowie, która powinna być zawarta w terminie 30 dni od dnia wystąpienia przez operatora o jej zawarcie.
4. Przepisy ust. 2 stosuje się odpowiednio, jeżeli nieruchomość stanowi przedmiot użytkowania, najmu, dzierżawy lub trwałego zarządu.

Art. 55.

1. Prezes URTiP prowadzi badania jakości powszechnych usług pocztowych, uzyskanej przez operatora świadczącego powszechne usługi pocztowe w poprzednim roku, co najmniej w zakresie wskaźnika terminowości doręczeń przesyłek.
2. Prezes URTiP publikuje w Biuletynie URTiP, w terminie do dnia 31 maja, roczny raport zawierający wyniki badań, o których mowa w ust. 1, informacje określone w art. 44 ust. 1 pkt 5, a także informacje o ilości i rodzajach reklamacji z zakresu działalności objętej zezwoleniem.

Art. 56.

Operator świadczący powszechne usługi pocztowe zapewnia osobom niepełnosprawnym dostęp do świadczonych powszechnych usług pocztowych przez:

- 1) organizację pracy placówek operatora umożliwiającą osobom poruszającym się za pomocą wózka inwalidzkiego korzystanie z usług świadczonych przez te placówki;
- 2) tworzenie w placówkach operatora odpowiednio oznakowanych stanowisk obsługi osób niepełnosprawnych;
- 3) umieszczanie nadawczych skrzynek pocztowych w sposób i w miejscu umożliwiającym korzystanie z nich osobie niepełnosprawnej, poruszającej się za pomocą wózka inwalidzkiego, w szczególności nadawczych skrzynek pocztowych instalowanych w placówce operatora lub na nieruchomości użytkowanej przez tę placówkę;
- 4) doręczanie osobom:
 - a) z uszkodzeniem narządu ruchu powodującym konieczność korzystania z wózka inwalidzkiego,
 - b) niewidomym lub ociemniałym- na ich wniosek i bez pobierania dodatkowych opłat, przesyłek listowych, przesyłek rejestrowanych, w tym przesyłek z zadeklarowaną wartością oraz kwot pieniężnych określonych w przekazach pocztowych, z pominięciem

oddawczej skrzynki pocztowej oraz bez konieczności odbierania przesyłki w placówce operatora;

- 5) przyjmowanie od osoby niepełnosprawnej w miejscu jej zamieszkania prawidłowo opłaconej przesyłki niebędącej przesyłką rejestrowaną.

Rozdział 5

Odpowiedzialność za niewykonanie lub nienależyte wykonanie usług pocztowych

Art. 57.

1. Do odpowiedzialności operatorów za niewykonanie lub nienależyte wykonanie usługi pocztowej stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego, jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej.
2. Operator publiczny odpowiada za niewykonanie lub nienależyte wykonanie powszechnej usługi pocztowej, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie nastąpiło:
 - 1) wskutek siły wyższej;
 - 2) wyłącznie z powodu naruszenia przez nadawcę lub adresata przepisów ustawy albo regulaminu świadczenia powszechnych usług pocztowych;
 - 3) wyłącznie z powodu szczególnej podatności przesyłanej rzeczy na uszkodzenia wynikającej z jej wad lub naturalnych właściwości.
3. Operator publiczny odpowiada za niewykonanie lub nienależyte wykonanie powszechnej usługi pocztowej jedynie w zakresie określonym ustawą, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie powszechnej usługi pocztowej jest następstwem czynu niedozwolonego.
4. Roszczenie z tytułu nienależytego wykonania usługi pocztowej wygasa wskutek przyjęcia przesyłki bez zastrzeżeń. Nie dotyczy to jednak roszczeń z tytułu niewidocznych ubytków lub uszkodzeń przesyłki zgłoszonych przez adresata operatorowi nie później niż po upływie 7 dni od przyjęcia przesyłki.

Art. 58.

1. Z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania powszechnej usługi pocztowej przysługuje odszkodowanie:
 - 1) za utratę przesyłki poleconej - w wysokości żądanej przez nadawcę, nie wyższej jednak niż pięćdziesięciokrotność opłaty pobranej przez operatora publicznego za traktowanie przesyłki jako przesyłki poleconej;
 - 2) za utratę paczki pocztowej - w wysokości żądanej przez nadawcę, nie wyższej jednak niż dziesięciokrotność opłaty pobranej za jej nadanie;
 - 3) za utratę przesyłki z zadeklarowaną wartością - w wysokości żądanej przez nadawcę, nie wyższej jednak niż zadeklarowana wartość przesyłki;
 - 4) za ubytek zawartości lub uszkodzenie paczki pocztowej lub przesyłki poleconej - w wysokości żądanej przez nadawcę lub w wysokości zwykłej

- wartości utraconych lub uszkodzonych rzeczy, nie wyższej jednak niż maksymalna wysokość odszkodowania, o którym mowa w pkt 1 lub 2;
- 5) za ubytek zawartości przesyłki z zadeklarowaną wartością - w wysokości zwykłej wartości utraconych rzeczy;
 - 6) za uszkodzenie zawartości przesyłki z zadeklarowaną wartością - w wysokości zwykłej wartości rzeczy, których uszkodzenie stwierdzono.
2. Odszkodowanie, o którym mowa w ust. 1 pkt 5 i 6, nie może być wyższe niż zadeklarowana wartość przesyłki.

Art. 59.

W przypadku niezrealizowania przekazu pocztowego przysługuje odszkodowanie w wysokości pięciokrotnej opłaty pobranej za jego nadanie. Ponadto zwrotowi podlega kwota pieniężna określona w przekazie pocztowym.

Art. 60.

W przypadku niewykonania usługi, operator niezależnie od należnego odszkodowania, zwraca w całości opłatę pobraną za wykonanie usługi.

Art. 61.

1. W przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania powszechnej usługi pocztowej, prawo wniesienia reklamacji przysługuje nadawcy albo adresatowi - gdy nadawca zrzeknie się na jego rzecz prawa dochodzenia roszczeń albo gdy przesyłka lub kwota pieniężna określona w przekazie pocztowym zostanie doręczona adresatowi.
2. Nadawca albo adresat mogą zgłosić reklamację w każdej placówce operatora świadczącego powszechne usługi pocztowe.
3. Minister właściwy do spraw łączności określi, w drodze rozporządzenia:
 - 1) okoliczności, w których powszechną usługę pocztową uważa się za niewykonaną;
 - 2) szczegółowe warunki, jakim powinna odpowiadać reklamacja za niewykonanie lub nienależyte wykonanie powszechnej usługi pocztowej,
 - 3) szczegółowy tryb postępowania reklamacyjnego w odniesieniu do powszechnych usług pocztowych,- mając na uwadze maksymalne uproszczenie procedur reklamacyjnych, zapewnienie ich przejrzystości oraz niezbędną ochronę interesu nadawcy i adresata.

Art. 62.

1. Prawo dochodzenia w postępowaniu sądowym roszczeń określonych w ustawie, wynikających ze stosunków z operatorem świadczącym powszechne usługi pocztowe w zakresie świadczenia powszechnych usług pocztowych przysługuje nadawcy albo adresatowi po wyczerpaniu drogi postępowania reklamacyjnego.

2. Drogę postępowania reklamacyjnego uważa się za wyczerpaną w przypadku odmowy uznania reklamacji przez operatora albo niezapłacenia dochodzonej należności w terminie 90 dni od dnia wniesienia reklamacji.
3. Roszczenia dochodzone na podstawie ustawy przedawniają się z upływem 12 miesięcy od dnia nadania przesyłki lub przekazu pocztowego.
4. Bieg przedawnienia roszczeń zawiesza się na okres od dnia wniesienia reklamacji do dnia wyczerpania drogi postępowania reklamacyjnego.

Rozdział 6

Kontrola działalności pocztowej

Art. 63.

1. Prezes URTiP jest uprawniony do kontroli przestrzegania przepisów, decyzji oraz postanowień z zakresu działalności pocztowej.
2. Prezes URTiP sprawuje kontrolę:
 - 1) działalności pocztowej wykonywanej na podstawie ustawy, zezwolenia i zgłoszenia:
 - a) w zakresie naruszania przez innych przedsiębiorców uprawnień zastrzeżonych dla operatora publicznego,
 - b) w zakresie świadczenia usług przez operatorów,
 - c) w zakresie stosowania przez operatorów minimalnych wymagań dotyczących jakości powszechnych usług pocztowych, o których mowa w art. 46 ust. 3 pkt 1 lit. b),
 - d) w zakresie obowiązków dotyczących zapewnienia przez operatora świadczącego powszechne usługi pocztowe osobom niepełnosprawnym dostępu do świadczonych powszechnych usług pocztowych,
 - e) w sposób niezgodny z warunkami określonymi w zezwoleniu lub zgłoszeniu;
 - 2) w celu wykrywania działalności wykonywanej bez wymaganego zezwolenia lub zgłoszenia.
3. Prezes URTiP jest uprawniony do kontroli planów działań, o których mowa w art. 42 ust. 1 i 2.

Art. 64.

1. Pracownikom Urzędu Regulacji Telekomunikacji i Poczty, zwanych dalej „pracownikami URTiP”, przysługuje, po okazaniu legitymacji służbowej i pisemnego upoważnienia wydanego przez Prezesa URTiP, prawo do związanego z zakresem kontroli:
 - 1) dostępu do materiałów, dokumentów i danych podlegających kontroli, a także sporządzania ich kopii;
 - 2) wstępu do wszystkich obiektów i nieruchomości oraz pomieszczeń kontrolowanej jednostki;

- 3) przeprowadzenia oględzin, ważenia przesyłek oraz sprawdzenia wysokości opłaty pobranej przez operatora;
 - 4) sprawdzania zawartości przesyłek o masie nieprzekraczającej dopuszczalnej granicy wagowej, nadanych w sposób umożliwiający sprawdzenie zawartości, przyjętych do przemieszczenia lub doręczenia przez podmioty niebędące operatorem publicznym, bez otwierania przesyłki.
2. Pisemne upoważnienie, o którym mowa w ust. 1, powinno określać zakres i termin kontroli.
 3. Kontrolowany przedsiębiorca jest obowiązany zapewnić warunki sprawnego przeprowadzania kontroli oraz udostępnić pracownikom URTiP materiały, dokumenty i dane podlegające kontroli, a także udzielać wszelkich potrzebnych informacji.
 4. Czynności kontrolne są dokonywane w obecności kontrolowanego przedsiębiorcy albo osoby przez niego upoważnionej.
 5. Czynności kontrolne powinny być przeprowadzane w sposób nie powodujący zakłóceń w funkcjonowaniu kontrolowanego przedsiębiorcy. W przypadku gdy zakres lub termin przeprowadzanej kontroli ma niekorzystny wpływ na jakość usług świadczonych przez kontrolowanego przedsiębiorcę, konieczność podjęcia takich działań powinna być uzasadniona w protokole, o którym mowa w ust. 6.
 6. Kontrolujący sporządza protokół kontroli.
 7. Protokół, o którym mowa w ust. 6, podpisuje także kontrolowany przedsiębiorca lub osoba przez niego upoważniona.
 8. Kontrolowany przedsiębiorca może wnieść do protokołu zastrzeżenia i uwagi wraz z uzasadnieniem w terminie 30 dni od dnia doręczenia protokołu.
 9. W przypadku odmowy podpisania protokołu przez osoby, o których mowa w ust. 4, kontrolujący czyni o tym wzmiankę w protokole, a odmawiający podpisu może, w terminie 7 dni, przedstawić swoje stanowisko na piśmie Prezesowi URTiP.

Art. 65.

1. W przypadku naruszenia przepisów, decyzji lub postanowień dotyczących działalności pocztowej, Prezes URTiP wydaje decyzję określającą zakres naruszeń oraz termin usunięcia nieprawidłowości. Decyzja może określać sposób usunięcia nieprawidłowości.
2. W przypadku stwierdzenia świadczenia usług pocztowych bez wymaganego zezwolenia albo z naruszeniem przepisów o zgłoszeniu, Prezes URTiP wydaje decyzję nakazującą wstrzymanie działalności. Decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu.

Art. 66.

1. Do postępowania przed Prezesem URTiP stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.
2. Od decyzji Prezesa URTiP, o których mowa w art. 68 ust. 1, przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - sądu ochrony konkurencji i konsumentów, w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji.

Rozdział 7

Kary pieniężne

Art. 67.

1. Karze pieniężnej podlega podmiot, który:

- 1) świadczy usługi pocztowe bez wymaganego zezwolenia albo wbrew jego warunkom;
- 2) świadczy usługi pocztowe z naruszeniem przepisów o zgłoszeniu;
- 3) nie będąc operatorem publicznym, świadczy usługi zastrzeżone niezgodnie z art. 47 ust. 2;
- 4) emituje znaki opłaty pocztowej niezgłoszone do wykazu lub znaki niezgodne z wymaganiami ustawy albo emituje karty pocztowe lub koperty z nadrukowanym znakiem opłaty pocztowej niezgodnie z wymaganiami ustawy;
- 5) nie wypełnia obowiązków lub zadań na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwa i porządku publicznego, w zakresie i na warunkach określonych w ustawie;
- 6) będąc operatorem świadczącym powszechnie usługi pocztowe:
 - a) nie stosuje wymagań, o których mowa w art. 52 ust. 1 i 2,
 - b) nie przedkłada w trybie lub terminie informacji, o których mowa w art. 52 ust. 3,
 - c) nie przedkłada w trybie lub terminie sprawozdania, o którym mowa w art. 52 ust. 6.
- 7) będąc operatorem:
 - a) nie przedkłada informacji, o której mowa w art. 44 ust. 1 i 2,
 - b) nie zgłasza Prezesowi URTiP zmian stanu faktycznego i prawnego objętego zezwoleniem bądź zgłoszeniem,
 - c) nie stosuje znaków opłaty pocztowej i oznaczeń w sposób określony w art. 31 ust. 1,
 - d) nie przedkłada wymaganego sprawozdania o działalności pocztowej albo wymaganej informacji o zakresie tej działalności.

2. Wysokość kary pieniężnej nie może przekroczyć:

- 1) 1% w przypadku stwierdzenia naruszeń wymienionych w ust. 1 pkt 6 lit. a) i b) i pkt 7 lit. a), b) i d);
- 2) 2% w przypadku stwierdzenia naruszeń, o których mowa w ust. 1 pkt 1-5, pkt 6 lit. c) i pkt 7 lit. c)

- przychodów ogółem osiągniętych przez ukarany podmiot z działalności pocztowej w poprzednim roku podatkowym.

3. W przypadku gdy okres wykonywania przez podmiot działalności pocztowej jest krótszy niż 12 miesięcy, za podstawę wymiaru kary pieniężnej przyjmuje się równowartość kwoty 250 000 euro, wyrażonej w złotych i ustalonej przy

zastosowaniu kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski obowiązującego w dniu wydania decyzji o nałożeniu kary.

4. Niezależnie od kary pieniężnej, o której mowa w ust. 1, można nałożyć karę finansową na przedsiębiorcę będącego osobą fizyczną, prezesa zarządu spółki prawa handlowego (członka zarządu) lub dyrektora przedsiębiorstwa, w sytuacji gdy podległa mu jednostka kontrolowana mimo powiadomienia o tym fakcie prezesa zarządu spółki (członka zarządu) lub dyrektora przedsiębiorstwa przez kontrolującego uniemożliwia lub utrudnia przeprowadzenie kontroli przez Urząd Regulacji Telekomunikacji i Poczty.
5. Wysokość kary pieniężnej, o której mowa w ust. 4, nie może przekroczyć 300% wynagrodzenia otrzymywanego przez ukaranego obliczonego według zasad przy ustalaniu ekwiwalentu pieniężnego za urlop, a w sytuacji gdy ukarany nie otrzymuje wynagrodzenia w związku z pełnioną funkcją lub wykonywaną działalnością, wysokość kary nie może przekraczać dziesięciokrotności najniższego miesięcznego wynagrodzenia obowiązującego w dniu ukarania.
6. Kary pieniężne stanowią dochód budżetu państwa.

Art. 68.

1. Kary pieniężne, o których mowa w art. 67 ust. 1-4, wymierza Prezes URTiP w drodze decyzji.
2. Ustalając wysokość kary pieniężnej, Prezes URTiP uwzględnia stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia, dotychczasową działalność podmiotu oraz jego możliwości finansowe.
3. Operator jest obowiązany do dostarczenia Prezesowi URTiP, na jego żądanie, w terminie 30 dni od dnia otrzymania żądania, danych niezbędnych do określenia podstawy wymiaru kary pieniężnej. W przypadku niedostarczenia danych lub dostarczenia danych uniemożliwiających ustalenie podstawy wymiaru kary pieniężnej, Prezes URTiP może ustalić podstawę kary pieniężnej w sposób szacunkowy, nie mniejszą jednak niż równowartość 250 000 euro, wyrażonej w złotych i ustalonej przy zastosowaniu kursu średniego ogłoszonego przez Narodowym Bank Polski obowiązującego w dniu wydania decyzji o nałożeniu karny.
4. Termin uiszczenia kar pieniężnych wynosi 14 dni od dnia doręczenia decyzji ostatecznej o nałożeniu kary.
5. Kary pieniężne nie uiszczone w terminie podlegają, wraz z odsetkami za zwłokę, przymusowemu ściągnięciu, w trybie określonym w przepisach o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Rozdział 8

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 69.

W ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z 2001 r. Nr 49, poz. 509 oraz z 2002 r. Nr 113, poz. 984, Nr 169, poz. 1387 i Nr 153, poz. 1271) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 43 w zdaniu drugim wyrazy „skrzynce na korespondencję” zastępuje się wyrazami „oddawczej skrzynce pocztowej”;

2) art. 44 otrzymuje następujące brzmienie :

„Art. 44. § 1. W razie niemożności doręczenia pisma w sposób wskazany w art. 42 i art. 43:

1) poczta przechowuje pismo przez okres siedmiu dni w swojej placówce, w przypadku doręczania pisma przez pocztę;

2) pismo składa się w urzędzie właściwej gminy na okres siedmiu dni, w przypadku doręczania pisma przez pracownika lub upoważnioną osobę lub organ.

§ 2. Zawiadomienie o złożeniu pisma w miejscu określonym w § 1, umieszcza się w oddawczej skrzynce pocztowej lub, gdy nie jest to możliwe, w drzwiach mieszkania adresata albo jego biura lub innego pomieszczenia, w którym adresat wykonuje swoje czynności zawodowe, bądź w miejscu widocznym na nieruchomości, której postępowanie dotyczy; w tym przypadku doręczenie uważa się za dokonane z upływem ostatniego dnia terminu, o którym mowa w § 1.”;

3) w art. 57 w § 5 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Termin uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem nadano pismo w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego albo złożono w polskim urzędzie konsularnym.”.

Art. 70.

W ustawie z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. Nr 9, poz. 9 i poz. 59, z 1975 r. Nr 45, poz. 235, z 1986 r. Nr 36, poz. 180, z 1990 r. Nr 34, poz. 198, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1998 r. Nr 117, poz. 757, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 122, poz. 1322 oraz z 2001 r. Nr 128, poz. 1403) w art. 8 w § 3 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Zaświadczenie, o którym mowa w § 2, wraz z zaświadczeniem sporządzonym przez kierownika urzędu stanu cywilnego na podstawie art. 4¹ § 1 duchowny przekazuje do urzędu stanu cywilnego przed upływem pięciu dni od zawarcia małżeństwa; nadanie jako przesyłki poleconej w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego jest równoznaczne z przekazaniem do urzędu stanu cywilnego.”.

Art. 71.

W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.)²⁾ wprowadza się następujące zmiany:

²⁾ Zmiany ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 1965 r. Nr 15, poz. 113, z 1974 r. Nr 27, poz. 157, Nr 39, poz. 231, z 1975 r. Nr 45, poz. 234, z 1982 r. Nr 11, poz. 82, Nr 30, poz. 210, z 1983 r. Nr 5, poz. 33, z 1984 r. Nr 45, poz. 241 i 242, z 1985 r. Nr 20, poz. 86, z 1987 r. Nr 21, poz. 123, z 1988 r. Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 4, poz. 21 i Nr 33, poz. 175, z 1990 r. Nr 14, poz. 88, Nr 34, poz. 198, Nr 53, poz. 306, Nr 55, poz. 318 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 7, poz. 24, Nr 22, poz. 92 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 12, poz. 53, z 1994 r. Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 24, poz. 110, Nr 43, poz. 189, Nr 73, poz. 350 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 270, Nr 54,

1) w art. 139 § 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„§ 1. W razie niemożności doręczenia w sposób przewidziany w artykułach poprzedzających, należy złożyć pismo w placówce pocztowej operatora publicznego lub w urzędzie właściwej gminy, a zawiadomienie o tym umieścić w drzwiach mieszkania adresata lub w oddawczej skrzynce pocztowej.

§ 2. Jeżeli adresat lub jego domownik odmawia przyjęcia pisma, pozostawia się je w miejscu doręczenia, a gdyby to było niemożliwe, składa się je - uprzedzając o tym - w placówce pocztowej operatora publicznego lub w urzędzie właściwej gminy.”;

2) w art. 165 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Oddanie pisma procesowego w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego jest równoznaczne z wniesieniem go do sądu.”;

3) w art. 479¹ w § 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) należące do właściwości sądów na podstawie przepisów o ochronie konkurencji, Prawa energetycznego, Prawa telekomunikacyjnego, Prawa pocztowego oraz przepisów o transporcie kolejowym,”;

4) tytuł rozdziału 5 w dziale IVa tytułu VII, księgi pierwszej, części pierwszej otrzymuje brzmienie:

„Rozdział 5. Postępowanie w sprawach z zakresu regulacji telekomunikacji i poczty”;

5) w art. 479⁵⁷ pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) zażaleń na postanowienia wydawane przez Prezesa Urzędu w postępowaniach prowadzonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 21 lipca 2000 r. - Prawo telekomunikacyjne (Dz.U. Nr 73, poz. 852, z 2001 r. Nr 122, poz. 1321 i Nr 154, poz. 1800 i 1802 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253), ustawy z dnia - Prawo pocztowe (Dz.U. Nr..., poz.) lub przepisów odrębnych.”;

6) w art. 479⁶¹ § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. W sprawach z zakresu regulacji telekomunikacji i poczty stronami są także Prezes Urzędu i zainteresowany.”.

Art. 72.

W ustawie z dnia 29 września 1986 r. - Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz.U. Nr 19, poz. 132, z 1989 r. Nr 29, poz. 154, z 1990 r. Nr 34, poz. 198, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1998 r. Nr 117, poz. 757, z 1999 r. Nr 52, poz. 532 oraz z 2001 r. Nr 43, poz. 476 i Nr 110, poz. 1189) w art. 61a w ust. 4 w zdaniu pierwszym wyrazy „polskim urzędzie pocztowym” zastępuje się wyrazami „polskiej placówki pocztowej operatora publicznego”.

poz. 348, Nr 75, poz. 471, Nr 102, poz. 643, Nr 117, poz. 752, Nr 121, poz. 769 i 770, Nr 133, poz. 882, Nr 139, poz. 934, Nr 140, poz. 940 i Nr 141, poz. 944, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 757, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 269 i 271, Nr 48, poz. 552 i 554, Nr 73, poz. 852, Nr 94, poz. 1037, Nr 114, poz. 1191, Nr 122, poz. 1314, 1319 i 1322, z 2001 r. Nr 4 poz. 27, Nr 49, poz. 508, Nr 63, poz. 635, Nr 98, poz. 1069, 1070 i 1071, Nr 123, poz. 1353, Nr 125, poz. 1368 i Nr 138, poz. 1546 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253 i Nr 26, poz. 265.

Art. 73.

W ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz.U. z 2002 r. Nr 7, poz. 58 i Nr 19, poz. 185, Nr 74, poz. 676, Nr 81, poz. 734, Nr 113, poz. 984, Nr 115, poz. 996, Nr 153, poz. 1271 i Nr 200, poz. 1688) po art. 20c dodaje się art. 20d w brzmieniu:

- „Art. 20d. 1. Dane dotyczące osób korzystających z usług pocztowych oraz dane dotyczące faktu i okoliczności świadczenia lub korzystania z tych usług mogą być ujawnione Policji i przez nią przetwarzane wyłącznie w celu zapobiegania lub wykrywania przestępstw oraz ich sprawców.
2. Ujawnianie danych, o których mowa w ust. 1, następuje na :
- 1) pisemny wniosek Komendanta Głównego Policji lub Komendanta Wojewódzkiego;
 - 2) żądanie policjanta posiadającego pisemne upoważnienie osób, o których mowa w pkt 1.
3. Podmioty uprawnione do świadczenia usług pocztowych, na podstawie ustawy z dnia - Prawo pocztowe (Dz.U. Nr ..., poz.) są obowiązane do udostępniania danych, określonych w ust. 1, policjantom wskazanym we wniosku organu Policji.”

Art. 74.

W ustawie z dnia 27 września 1990 r. o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 153, poz. 1271) w art. 73 w ust. 1 w zdaniu drugim wyrazy „polskim urzędzie pocztowym” zastępuje się wyrazami „polskiej placówce pocztowej operatora publicznego”.

Art. 75.

W ustawie z dnia 8 stycznia 1993 r. o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym (Dz.U. Nr 11, poz. 50 z późn. zm.)³⁾ w art. 46 w ust. 1 wyrazy „poczty” zastępuje się wyrazami „placówki pocztowej operatora publicznego”.

Art. 76.

W ustawie z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz.U. z 2002 r. Nr 113, poz. 1208, Nr 113, poz. 984, Nr 76, poz. 813, Nr 2, poz. 16) w art. 86 w ust. 3 wyrazy „polskim urzędzie pocztowym” zastępuje się wyrazami „polskiej placówce pocztowej operatora publicznego”.

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1993 r. Nr 28, poz. 127, Nr 129, poz. 599, z 1994 r. Nr 132, poz. 670, z 1995 r. Nr 44, poz. 231, Nr 142, poz. 702 i 703; z 1996 r. Nr 137, poz. 640, z 1997 r. Nr 111, poz. 722, Nr 123, poz. 776 i 780, Nr 137, poz. 926, Nr 141, poz. 943, Nr 162, poz. 1104, z 1998 r. Nr 139, poz. 905, Nr 161, poz. 1076, z 1999 r. Nr 50, poz. 499, Nr 57, poz. 596, Nr 95, poz. 1100, z 2000 r. Nr 68, poz. 805, Nr 105, poz. 1107, z 2001 r. Nr 12, poz. 92, Nr 39, poz. 459, Nr 56, poz. 580, Nr 63, poz. 639, Nr 80, poz. 858, Nr 90, poz. 995, Nr 106, poz. 1150, Nr 122, poz. 1324, z 2002 r. Nr 19, poz. 185, Nr 41, poz. 365, Nr 86, poz. 794, Nr 153, poz. 1272, Nr 169, poz. 1387, Nr 213, poz. 1800 i 1803 oraz z 2003 r. Nr 7, poz. 79.

Art. 77.

W ustawie z dnia 12 lipca 1995 r. o ochronie roślin uprawnych (Dz.U. Nr 171, poz. 1398 i Nr 238, poz. 2019) w art. 46 w pkt 2 wyrazy „urzędów pocztowych” zastępuje się wyrazami „placówek operatorów pocztowych”.

Art. 78.

W ustawie z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników (Dz.U. Nr 142, poz. 702, Nr 88, poz. 554, Nr 162, poz. 1118, Nr 83, poz. 931, Nr 119, poz. 1249, Nr 116, poz. 1216, poz. 74, poz. 676, Nr 126, poz. 1067, Nr 110, poz. 1189) w art. 8 w ust. 6 wyraz „poczty” zastępuje się wyrazami „placówki pocztowej operatora publicznego”.

Art. 79.

W ustawie z dnia 7 listopada 1996 r. o obowiązkowych egzemplarzach bibliotecznych (Dz.U. Nr 152, poz. 722) art. 7 otrzymuje brzmienie:

„Art. 7. Przesyłki zawierające egzemplarze obowiązkowe wysyłane do bibliotek uprawnionych do ich otrzymywania są zwolnione od opłat pocztowych, do wysokości najniższej opłaty za przyjęcie, przemieszczenie i doręczenie przesyłki tego rodzaju, tej kategorii wagowej, ustalonej w obowiązującym cenniku powszechnych usług pocztowych operatora publicznego w rozumieniu ustawy z dnia - Prawo pocztowe (Dz.U. Nr ..., poz.) .”.

Art. 80.

W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz.U. Nr 83, poz. 931 z późn. zm.)⁴⁾ wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 124 otrzymuje brzmienie:

„Art. 124. Termin jest zachowany, jeżeli przed jego upływem pismo zostało nadane w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego, w polskim urzędzie konsularnym lub złożone przez żołnierza w dowództwie jednostki wojskowej albo przez osobę pozbawioną wolności w administracji odpowiedniego zakładu, a przez członka załogi polskiego statku morskiego kapitanowi statku.”;

2) w art. 133 § 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 133. § 1. Jeżeli doręczenia nie można dokonać w sposób wskazany w art. 132, pismo przesłane pocztą pozostawia się w najbliższej placówce pocztowej operatora publicznego, a przesłane w inny sposób - w najbliższej jednostce Policji albo we właściwym urzędzie gminy.”.

⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 1997 r. Nr 89, poz. 555, z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 50, poz. 580, Nr 62, poz. 717, Nr 73, poz. 852, Nr 93, poz. 1027, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071, Nr 106, poz. 1149, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, z 2003 r. Nr 17, poz. 155.

Art. 81.

W ustawie z dnia 25 czerwca 1997 r. o świadku koronnym (Dz.U. Nr 114, poz. 738, Nr 160, poz. 1083, z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2001 r. Nr 5, poz. 40 oraz z 2003 r. Nr 17, poz. 155) w art. 19 w ust. 1 w zdaniu wstępnym wyrazy „właściwy urząd pocztowy” zastępuje się wyrazami „właściwą placówkę operatora pocztowego”.

Art. 82.

W ustawie z dnia 30 lipca 1997 r. o państwowym przedsiębiorstwie użyteczności publicznej „Poczta Polska” (Dz.U. Nr 106, poz. 675, z 2000 r. Nr 120, poz. 1268 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 uchyla się ust. 3;
- 2) uchyla się art. 7;
- 3) art. 9 otrzymuje brzmienie:

„1. Przedmiotem działalności gospodarczej Poczty Polskiej jest:

- 1) świadczenie usług pocztowych,
- 2) emisja, wprowadzanie i wycofywanie z obiegu znaczków pocztowych, kartek pocztowych oraz kopert z nadrukowanym znakiem opłaty pocztowej,
- 3) wykonywanie innych usług związanych z wykorzystaniem służby pocztowej, w szczególności w zakresie obsługi organów władzy publicznej, kolportażu prasy i wydawnictw, filatelistyki;
- 4) świadczenie usług finansowych i wykonywanie czynności z nimi związanych,
- 5) pośrednictwo w wykonywaniu usług finansowych, w tym czynności bankowych,
- 6) świadczenie usług logistycznych, a w szczególności przewóz przesyłek towarowych oraz ich konfekcjonowanie i magazynowanie.

2. Działalność wymieniona w ust. 1 pkt 1-3 jest wykonywana w zakresie i na warunkach określonych w ustawie z dnia - Prawo pocztowe (Dz.U. Nr ... poz. ...) oraz w przepisach wydanych na jej podstawie.

3. Jeżeli wymagają tego względy ciągłości i dostępności usług Poczta Polska może świadczyć usługi pocztowe za pośrednictwem agentów pocztowych, działających zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego.

4. Poczta Polska może wykonywać inną działalność gospodarczą, jeżeli nie ogranicza ona działalności określonej w ust. 1.”;

- 4) art. 10 otrzymuje brzmienie:

„Art. 10. 1. W ramach świadczenia usług i wykonywania czynności, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 4, Poczta Polska może w szczególności:

- 1) świadczyć usługi związane z transferem środków pieniężnych w obrocie krajowym i z zagranicą,

- 2) wydawać karty płatnicze i wykonywać operacje przy ich użyciu,
 - 3) wykonywać operacje czekowe i wekslowe,
 - 4) nabywać i zbywać wierzytelności oraz świadczyć usługi w tym zakresie,
 - 5) udzielać pożyczek ze środków własnych, w tym kredytów konsumenckich,
 - 6) udzielać poręczeń i gwarancji oraz zaciągać inne zobowiązania nie ujmowane w bilansie,
 - 7) prowadzić sprzedaż skarbowych papierów wartościowych oraz obligacji jednostek samorządu terytorialnego i wykonywać inne zleczone czynności z tym związane, zgodnie z zasadami i na warunkach określonych w odrębnych przepisach regulujących działalność w tym zakresie,
 - 8) wykonywać usługi w zakresie przeliczania, sortowania i przechowywania znaków pieniężnych,
 - 9) przechowywać przedmioty i papiery wartościowe oraz udostępniać skrytki sejfowe,
 - 10) transportować wartości pieniężne, w tym papiery wartościowe i dokumenty bankowe,
 - 11) świadczyć usługi teleinformatyczne i przetwarzania danych, w tym na rzecz instytucji finansowych i banków.
2. W ramach pośrednictwa finansowego, o którym mowa w art. 9 ust. 1 pkt 5, Poczta Polska może:
- 1) świadczyć usługi pośrednictwa ubezpieczeniowego,
 - 2) na podstawie umowy zawartej z bankiem na piśmie, wykonywać:
 - a) w imieniu i na jego rzecz czynności, polegające na:
 - przyjmowaniu wpłat, dokonywaniu wypłat oraz obsłudze czeków, związanych z prowadzeniem rachunków bankowych przez ten bank,
 - dokonywaniu wypłat i przyjmowaniu spłat udzielonych przez ten bank kredytów i pożyczek pieniężnych,
 - b) czynności faktyczne związane z działalnością bankową,
 - stosując się do obowiązujących w banku regulaminów, ogólnych warunków umów oraz zasad postępowania,
 - 3) świadczyć inne usługi.
3. Z zastrzeżeniem ust. 2 pkt 2, Poczta Polska - pod warunkiem posiadania prawa do wykonywania ponad 50% głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy banku - może na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez ten bank, w zakresie określonym w statucie tego banku, wykonywać w jego imieniu i na jego rzecz:

- 1) czynności bankowe określone w art. 5 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz.U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665, Nr 126, poz. 1070, Nr 141, poz. 1178, Nr 144, poz. 1208, Nr 153, poz. 1271, Nr 169, poz. 1385 i poz. 1387 oraz Nr 241, poz. 2074)
- 2) czynności bankowe określone w art. 5 ust. 1 pkt 3–7 i ust. 2 ustawy – Prawo bankowe.
4. Bank zawiadamia Komisję Nadzoru Bankowego o treści pełnomocnictwa do wykonywania czynności, o których mowa w ust. 3 pkt 1 w terminie 7 dni od dnia jego udzielenia.
5. Udzielenie przez bank pełnomocnictwa, o którym mowa w ust. 3 pkt 2, może nastąpić po uzyskaniu zezwolenia Komisji Nadzoru Bankowego. Zezwolenie wydawane jest na wspólny wniosek banku i Poczty Polskiej i określa czynności, które Poczta Polska może wykonywać w jego imieniu i na jego rzecz.
6. Komisja Nadzoru Bankowego udziela zezwolenia, o którym mowa w ust. 5, jeżeli:
 - 1) nie zostanie zakłócone ostrożne i stabilne zarządzanie bankiem,
 - 2) bank i Poczta Polska będą posiadać wiarygodne plany działania zapewniające ciągłe i niezakłócone wykonywanie czynności, o których mowa w ust. 3,
 - 3) zostanie zapewnione wykonywanie przez bank skutecznej kontroli wewnętrznej, możliwość wykonywania obowiązków biegłego rewidenta banku oraz ochrona tajemnicy prawnie chronionej w zakresie czynności powierzonych przez bank Poczcie Polskiej,
 - 4) bank będzie mógł kierować do Poczty Polskiej wiążące zalecenia dotyczące wykonywania umowy obejmującej pełnomocnictwo do działania w imieniu banku.
7. Do wykonywania przez Poczta Polską działalności określonej w ust. 2 pkt 2 i ust. 3, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy - Prawo bankowe.
8. Działalność Poczty Polskiej określona w ust. 3, podlega nadzorowi sprawowanemu przez Komisję Nadzoru Bankowego na zasadach określonych w ustawie - Prawo bankowe i ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim (Dz.U. Nr 140, poz. 938, z 1998 r. Nr 160, poz. 1063, z 2000 r. Nr 53, poz. 648, Nr 62, poz. 718, Nr 119, poz. 1252, z 2001 r. Nr 8, poz. 64, Nr 110, poz. 1189, Nr 154, poz. 1784 i 1800 oraz z 2002 r. Nr 126, poz. 1070 i Nr 141, poz. 1178).
9. Poczta Polska może:
 - 1) posiadać rachunek bankowy w Narodowym Banku Polskim,
 - 2) pobierać z Narodowego Banku Polskiego oraz odprowadzać do tego Banku znaki pieniężne stosując się do zasad obowiązujących w tym zakresie banki.”;

5) po art. 12 dodaje się art. 12a w brzmieniu:

„Art. 12a. Środki transportowe służące do przewozu ładunku pocztowego Poczty Polskiej, a także budynki, lokale i inne nieruchomości stanowiące własność Poczty Polskiej lub oddane jej w użytkowanie wieczyste, a także znajdujące się we władaniu Poczty Polskiej z innych tytułów, nie mogą być przeznaczane w drodze decyzji lub innych indywidualnych aktów administracyjnych dla celów innych niż związane z przedmiotem działalności Poczty Polskiej, chyba przepis szczególny stanowi inaczej.”;

6) w art. 14:

a) w ust. 1 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje wyrazy „z zastrzeżeniem postanowień ust. 3 i 4.”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Środki trwałe nie mogą służyć do zaspokajania zobowiązań pieniężnych Poczty Polskiej, z wyłączeniem środków trwałych, na nabycie których zobowiązania takie zostały zaciągnięte.”,

c) dodaje się ust. 3 i 4 w brzmieniu:

„3. Do sprzedaży lokali mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących własność Poczty Polskiej mają zastosowanie przepisy art. 4-6 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o zasadach zbywania mieszkań będących własnością przedsiębiorstw państwowych, niektórych spółek handlowych z udziałem Skarbu Państwa, państwowych osób prawnych oraz niektórych mieszkań będących własnością Skarbu Państwa (Dz.U. z 2001 r. Nr 4, poz. 24 i Nr 102, poz. 1118) bez względu na przeznaczenie budynku, w którym znajdują się sprzedawane mieszkania.

4. Do budynków mieszkalnych, stanowiących własność Poczty Polskiej mają zastosowanie przepisy art. 3-7 oraz art. 9 ustawy z dnia 12 października 1994 r. o zasadach przekazywania zakładowych budynków mieszkalnych przez przedsiębiorstwa państwowe (Dz.U. Nr 119, poz. 567, z 1996 r. Nr 52, poz. 236, z 1997 r. Nr 6, poz. 32 oraz z 2000 r. Nr 39, poz. 442).”;

7) art. 17 otrzymuje brzmienie:

„Art. 17. 1. Poczta Polska otrzymuje z budżetu państwa dotacje:

1) do działalności polegającej na świadczeniu powszechnych usług pocztowych, jeżeli ich świadczenie przynosi stratę,

2) na finansowanie inwestycji.

2. Wysokość dotacji, o których mowa w ust. 1, określa ustawa budżetowa, przy czym wysokość dotacji, o której mowa w ust. 1 pkt 1, nie przekracza różnicy pomiędzy kosztami świadczenia powszechnych usług pocztowych a przychodami z tego tytułu.

3. Dyrektor Generalny Poczty Polskiej jest obowiązany zgłaszać ministrowi właściwemu do spraw łączności wysokość straty poniesionej na świadczeniu powszechnych usług pocztowych do dnia 15 kwietnia roku następującego po roku, w którym Poczta Polska poniosła stratę.

4. Do wydatkowania środków pochodzących z dotacji, o której mowa w ust. 1 pkt 1, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz.U. z 2002 r. Nr 113, poz. 1208, Nr 113, poz. 984, Nr 76, poz. 813, Nr 2, poz.16)”;

8) w art. 27:

a) w ust. 1 w pkt 3 lit. d) otrzymuje brzmienie:

„d) regulaminy świadczenia powszechnych usług pocztowych.”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Dokumenty i opinie, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, pkt 3 lit. a)-c) oraz w pkt 4 i 5. Rada Poczty Polskiej przedstawia ministrowi właściwemu do spraw łączności, który zajmuje wobec nich ostateczne stanowisko, a w odniesieniu do dokumentów i opinii, o których mowa w ust. 1 pkt 3 lit. d) - po zasięgnięciu opinii Prezesa Urzędu Regulacji Telekomunikacji i Poczty.”;

9) art. 44 otrzymuje brzmienie:

Art. 44. 1. Mienie oraz prawa i zobowiązania przedsiębiorstwa użyteczności publicznej Poczta Polska, utworzonego na podstawie art. 76 ust. 1 ustawy o łączności, pozostają mieniem oraz prawami i zobowiązaniami Poczty Polskiej działającej na podstawie niniejszej ustawy, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Wygasają wierzytelności Skarbu Państwa wobec Poczty Polskiej z tytułu nabycia na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 września 1990 r. o zmianie ustawy o gospodarce gruntami i wywłaszczeniu nieruchomości (Dz.U. Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 83, poz. 373, z 1992 r. Nr 91, poz. 455, z 1994 r. Nr 51, poz. 201, Nr 80, poz. 369, Nr 84, poz. 384 i Nr 123, poz. 601, z 1996 r. Nr 5, poz. 33 oraz z 1997 r. Nr 106, poz. 675) własności budynków i innych urządzeń oraz lokali, o których mowa w art. 41, stwierdzone decyzjami wydanymi na podstawie tej ustawy oraz ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2000 r. Nr 46, poz. 543, z 2001 r. Nr 129, poz. 1447, Nr 154, poz. 1800, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 74, poz. 676, Nr 113, poz. 984, Nr 126, poz. 1070, Nr 130, poz. 1112, Nr 153, poz. 1271, Nr 200, poz. 1682, Nr 240, poz. 2058 oraz z 2003 r. Nr 1, poz. 15).

3. Hipoteki zabezpieczające wierzytelności, o których mowa w ust. 2, podlegają wykreśleniu z urzędu.”.

Art. 83.

W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz.U. Nr 137, poz. 926 z późn. zm.)⁵⁾ w art. 12 w § 6 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

⁵⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 1997 r. Nr 160, poz. 1083, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 1999 r. Nr 11, poz. 95, Nr 92, poz. 1062, z 2000 r. Nr 94, poz. 1037, Nr 116, poz. 1216, Nr 120, poz. 1268, Nr 122, poz. 1315, z 2001 r. Nr 16, poz. 166, Nr 39, poz. 459, Nr 42, poz. 475, Nr 110, poz. 1189, Nr 125, poz. 1368, Nr 130, poz. 1452, z 2002 r. Nr 89, poz. 804, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 169, poz. 1387.

„2) nadane w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego albo złożone w polskim urzędzie konsularnym.”.

Art. 84.

W ustawie z dnia 21 lipca 2000 r. - Prawo telekomunikacyjne (Dz.U. Nr 73, poz. 852, z 2001 r. Nr 122, poz. 1321 i Nr 154, poz. 1800 i 1802 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 109 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Organem regulacyjnym w zakresie działalności pocztowej, telekomunikacyjnej i gospodarki częstotliwościowej oraz kontroli spełniania wymagań dotyczących kompatybilności elektromagnetycznej jest Prezes URTiP.”;

2) w art. 110 w ust. 1:

a) pkt 1a otrzymuje brzmienie:

„1a) wykonywanie zadań z zakresu regulacji działalności pocztowej, określonych w ustawie z dnia - Prawo pocztowe (Dz.U. Nr ..., poz. ...),”;

b) pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) współpraca z międzynarodowymi organizacjami telekomunikacyjnymi i organizacjami pocztowymi, właściwymi organami innych państw, a także Komisją Europejską, w zakresie właściwości Prezesa URTiP,”;

c) w pkt 14 kropkę na końcu zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 15 w brzmieniu:

„15) przedstawianie Komisji Europejskiej informacji z zakresu właściwości Prezesa URTiP, w tym:

a) o tożsamości operatora świadczącego powszechne usługi pocztowe,

b) o sposobie udostępniania korzystającym z powszechnych usług pocztowych szczegółowych i aktualnych informacji dotyczących charakteru oferowanych usług, warunków dostępu, cen i wskaźników terminowości doręczeń,

c) o systemie rachunku kosztów stosowanym przez operatora świadczącego powszechne usługi pocztowe, na żądanie Komisji i w określonym przez nią stopniu szczegółowości,

d) o przyjętych wskaźnikach terminowości doręczeń dla powszechnych usług pocztowych w obrocie krajowym.”;

3) w art. 124 ust. 1 uchyla się pkt 18-20.

Art. 85.

W ustawie z dnia 12 kwietnia 2001 r. - Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. Nr 46, poz. 499, Nr 74, poz. 786, Nr 154, poz. 1802 oraz z 2002 r. Nr 14, poz. 128, Nr 113, poz. 984 i Nr 127, poz. 1089) w art. 79 w ust. 1 w zdaniu drugim wyrazy „polskim

urzędzie pocztowym” zastępuje się wyrazami „polskiej placówce pocztowej operatora publicznego”.

Art. 86.

W ustawie z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz.U. Nr 74, poz. 676) w art. 28 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w ust. 1 kropkę na końcu zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:
 - „3) identyfikujących podmiot korzystający z usług pocztowych oraz dotyczących faktu, okoliczności świadczenia usług pocztowych lub korzystania z tych usług.”;
- 2) w ust. 2 w zdaniu wstępnym po wyrazie „telekomunikacyjnej” dodaje się wyrazy „lub operatora pocztowego”;
- 3) w ust. 3 po wyrazie „telekomunikacyjnej” dodaje się wyrazy „lub operator pocztowy”;
- 4) w ust. 4 po wyrazie „telekomunikacyjnych” dodaje się wyrazy „oraz operatorzy pocztowi”.

Art. 87.

W ustawie z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz.U. Nr 166, poz. 1360) w art. 17 w ust. 5 wyrazy „polskim urzędzie pocztowym” zastępuje się wyrazami „polskiej placówce pocztowej operatora publicznego”.

Rozdział 9

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 88.

1. Zezwolenia na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie usług kurierskich wydane na podstawie ustawy, o której mowa w art. 95, stają się z mocy prawa zezwoleniami - w rozumieniu ustawy - na wykonywanie na obszarze i w okresie określonym zezwoleniem, działalności pocztowej w zakresie przyjmowania, przemieszczania i doręczania przesyłek z korespondencją oraz przesyłek dla ociemniałych, realizowanej według zasad określonych niniejszą ustawą
2. Zezwolenia na wykonywanie działalności gospodarczej w dziedzinie poczty wydane na podstawie ustawy, o której mowa w art. 95, inne niż określone w ust. 1, wygasają z mocy prawa.
3. Podmioty wykonujące w dniu wejścia w życie ustawy działalność gospodarczą objętą zezwoleniem wydanym na podstawie ustawy, o której mowa w art. 95, podlegającą zgłoszeniu według ustawy, mogą na zasadach określonych w ustawie, na obszarze i w okresie określonym w wygasłych zezwoleniach, wykonywać działalność pocztową nie wymagającą zezwolenia. Powyższą działalność traktuje się z mocy prawa jako objętą zgłoszeniem.

4. Postępowania w sprawie zezwoleń wszczęte przed dniem wejścia w życie ustawy i do tego dnia nie zakończone ostateczną decyzją, podlegają umorzeniu z mocy prawa.

Art. 89.

Prezes URTiP dokonuje wpisu Poczty Polskiej w zakresie świadczenia powszechnych usług pocztowych do rejestru w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 90.

1. W okresie 5 lat od dnia wejścia w życie ustawy właściciel lub współwłaściciele nieruchomości, o których mowa w art. 37 ust. 1, są obowiązani wymienić oddawcze skrzynki pocztowe zainstalowane przed dniem jej wejścia w życie, jeżeli nie spełniają one wymagań wynikających z ustawy.
2. Jeżeli oddawcze skrzynki pocztowe, podlegające wymianie na podstawie ust. 1, zostały zainstalowane przez operatora publicznego, o terminie ich wymiany właściciel lub współwłaściciele nieruchomości powiadamiają operatora publicznego.

Art. 91.

Do planu emisji znaczków pocztowych i zmian tych planów w latach 2003 i 2004 stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 92.

Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 47 ust. 3, art. 56 ust. 2, art. 60 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz art. 71 ust. 5 ustawy, o której mowa w art. 95, zachowują moc, nie dłużej jednak niż przez 24 miesiące od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, jeżeli nie są z nią sprzeczne.

Art. 93.

Do umów o świadczenie powszechnej usługi pocztowej zawartej przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy ustawy, o której mowa w art. 95, oraz wydane na jej podstawie przepisy wykonawcze.

Art. 94.

Do dnia uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej:

- 1) granica wagowa usług zastrzeżonych, o których mowa w art. 47 ust. 4, wynosi 500 g;
- 2) pobrana przez operatora opłata, o której mowa w art. 47 ust. 2, nie może być niższa niż pięciokrotność opłaty za przyjęcie, przemieszczenie i doręczenie przesyłki listowej stanowiącej przesyłkę najniższego przedziału wagowego najszybszej kategorii określonej w cenniku powszechnych usług pocztowych operatora publicznego, o którym mowa w art. 51 ust. 4,

obowiązującego w danym czasie, odpowiednio w obrocie krajowym i zagranicznym.

Art. 95.

Traci moc ustawa z dnia 23 listopada 1990 r. o łączności (Dz.U. z 1995 r. Nr 117, poz. 564, z 1996 r. Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 43, poz. 272, Nr 88, poz. 554, Nr 106, poz. 675, Nr 121, poz. 770 i Nr 137, poz. 926, z 1998 r. Nr 137, poz. 887 i Nr 150, poz. 984, z 1999 r. Nr 47, poz. 461, z 2000 r. Nr 62, poz. 718, Nr 73, poz. 852 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 67, poz. 678 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253).

Art. 96.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 7-12, art. 15 i art. 19, które wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia;
- 2) art. 51 i art. 52 ust. 1, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2004 r.;
- 3) art. 52 ust. 3-5, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2005 r.;
- 4) art. 84 pkt 1 oraz pkt 2 lit. a) i b), który wchodzi w życie z dniem ogłoszenia;
- 5) art. 84 pkt 2 lit. c), który wchodzi w życie z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.

SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAW ZAGRANICZNYCH

Prof. dr hab. Danuta Hübner

Sekr.Min. DH/917 / 2003 /DPE-apl

Warszawa, 21 marca 2003r.

Pan
Zbigniew Kaniewski
Przewodniczący Komisji
Nadzwyczajnej do rozpatrzenia
projektów ustaw związanych
z programem rządowym
„Przedsiębiorczość-Rozwój-Praca”
Sejm Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia do sprawozdania Komisji Nadzwyczajnej do rozpatrzenia projektów ustaw związanych z programem rządowym „Przedsiębiorczość-Rozwój-Praca” o rządowym projekcie ustawy o usługach pocztowych (druk nr 1377), z prawem Unii Europejskiej, wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494), w związku z art. 42 ust. 4 i art. 43 ust. 1 i 3 Regulaminu Sejmu, przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Minister Danutę Hübner, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.

W związku z przedłożonym sprawozdaniem Komisji Nadzwyczajnej do rozpatrzenia projektów ustaw związanych z programem rządowym „Przedsiębiorczość-Rozwój-Praca”, którego przedmiotem jest rządowy projekt ustawy o usługach pocztowych (druk sejmowy nr 1377), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

1. Projektowana regulacja jest objęta przepisami Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 97/67/WE z dnia 15 grudnia 1997 r. w sprawie wspólnych reguł rozwoju rynku wewnętrznego usług pocztowych Wspólnoty i poprawy jakości usług (Dz. Urz. WE L 015, 21.01.1998 P. 0014 - 0025) oraz przepisami Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/39/WE z dnia 10 czerwca 2002 r. zmieniającej Dyrektywę 97/67/WE w sprawie dalszego otwarcia na konkurencję usług pocztowych Wspólnoty (Dz. Urz. WE Nr L 176, 05.07.2002 P. 0021 - 0025).

II. Projekt ustawy w art. 47 wymienia usługi pocztowe, które mogą być zastrzeżone dla operatora świadczącego usługi powszechne.

Art. 7 ust. 1 dyrektywy 97/67/WE podaje katalog usług pocztowych, który może być zastrzeżony dla operatora świadczącego usługi powszechne. Zamknięty katalog usług zastrzeżonych obejmuje: przyjmowanie, sortowanie, przemieszczanie i doręczanie krajowej korespondencji, zarówno za pomocą usługi przyspieszonego doręczenia, jak i zwykłej, której cena jest niższa niż pięciokrotność publicznej opłaty za przesyłkę z korespondencją w pierwszym przedziale wagowym, najszybszej kategorii znormalizowanej, jeżeli taka kategoria istnieje, pod warunkiem, iż waży ona poniżej 350 gramów. Dodatkowo, art. 7 ust 2 dyrektywy dopuszcza objęcie obszarem zastrzeżonym wymienionych w projekcie ustawy przesyłek reklamowych oraz przesyłek w obrocie zagranicznym.

Art. 47 ust. 1 pkt 3 i 4, który zalicza do usług zastrzeżonych świadczenie usług za pomocą technik stosowanych w telekomunikacji oraz realizowanie przekazów pocztowych w obrocie krajowym jest niezgodny z postanowieniami art. 7 dyrektywy 97/67/WE. Ponadto, zgodnie z art. 86 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską państwa członkowskie nie mogą wprowadzać ani utrzymywać żadnego środka sprzecznego z podstawowymi regułami konkurencji, o których mowa w art. 81-89 TWE. W decyzji dotyczącej usług pocztowych we Włoszech (2001/176 WE) Komisja Europejska podkreśliła zasadę równego traktowania przedsiębiorstw publicznych i prywatnych poprzez stwierdzenie, że państwa członkowskie nie mogą gwarantować przedsiębiorstwom, którym przyznane zostały wyłączne lub specjalne prawa pozycji, której nie osiągnęłyby one bez naruszenia przepisów dotyczących konkurencji.

W listopadzie 2002 r. w Brukseli, odbyło się spotkanie konsultacyjne strony polskiej (przedstawiciele MI, UKiE, Poczty Polskiej) z Komisją Europejską nt. zgodności projektu ustawy o usługach pocztowych z prawem Unii Europejskiej. W trakcie spotkania Komisja Europejska zwróciła uwagę na ww. przepisy projektu i zajęła jednoznaczne stanowisko, iż obszar zastrzeżony w dyrektywie odnosi się tylko do przesyłek pocztowych w określonym przedziale wagowym i cenowym, i nie obejmuje innego rodzaju usług. Strona polska zobowiązała się wówczas do usunięcia nieprawidłowości w projekcie ustawy.

Mając na uwadze powyższe uwagi art. 47 ust. 1 pkt 3 i 4 pozostaje w sprzeczności z prawem wspólnotowym.

- III. Art. 47 ust. 4 dotyczący obszaru zastrzeżonego odsyła do art. 94 ust. 1, który do dnia uzyskania przez RP członkostwa w Unii Europejskiej przewiduje utrzymanie dopuszczalnej granicy wagowej dla przesyłki na poziomie 500 g w obszarze zastrzeżonym. Przepis ten jest niezgodny ze stanowiskiem negocjacyjnym wyrażonym w rozdziale XIX Telekomunikacja i technologie informacyjne, które przewiduje, że Polska doprowadzi do pełnej zgodności i wdrożenia *acquis* w obszarze świadczenia usług pocztowych do 31 grudnia 2002r. Oznacza to, iż przedział wagowy 350g powinien obowiązywać od momentu wejścia przedmiotowej ustawy w życie.
- Ponadto, należy zwrócić uwagę na fakt, iż zgodnie z okresem przejściowym jaki Polska wynegocjowała w obszarze usług pocztowych oraz projektem Traktatu Akcesyjnego, do końca 2005 roku nie mają zastosowania postanowienia dyrektywy 2002/39/WE w zakresie limitu wagowego, który wynosi 100g. Do tego czasu będzie obowiązywał limit 3-krotności ceny publicznej opłaty za przesyłkę. Od 1 stycznia 2006 roku, zgodnie z dyrektywą 2002/39/WE powinien zostać zmniejszony limit wagowy przesyłek zastrzeżonych do 50g oraz limit cenowy do 2,5 krotności ceny za przesyłkę.
- IV. Art. 14 dyrektywy wprowadza wymóg oddzielnej rachunkowości dla poszczególnych usług zastrzeżonych i niezastrzeżonych w celu wprowadzenia przejrzystości w kosztach rzeczywistych poszczególnych usług. Rachunkowość dla usług niezastrzeżonych powinna wyraźnie rozgraniczać usługi należące do usług powszechnych od usług do nich nie należących. Dyrektywa w art. 14 ust. 3 określa procedurę rozdzielenia kosztów pomiędzy każdą z usług zastrzeżonych a usługami niezastrzeżonymi. Przepisy art. 14 ust. 6 i 7 nakładają obowiązek notyfikacji Komisji Europejskiej co do zastosowanego systemu kalkulacji kosztów.
- Projekt ustawy nakładając w art. 52 na operatora świadczącego usługi powszechne obowiązek prowadzenia ksiąg rachunkowych i rachunku kosztów w sposób umożliwiający kalkulację kosztów odrębnie dla każdej usług z obszaru zastrzeżonego, zbiorczo dla usług niezastrzeżonych z rozgraniczeniem na usługi powszechne oraz nienależące do usług powszechnych, jest zgodny z wymogami dyrektywy. Szczegółowe zasady podziału kosztów na podstawie delegacji ustawowej z art. 52 ust. 2 zostaną określone w drodze rozporządzenia, od którego treści jest uzależniona zgodność z postanowieniami art. 14 dyrektywy.

Jednakże art. 96 ust. 3 projektu ustawy przewiduje datę 1 stycznia 2005 r. jako datę wejścia w życie przepisów art. 52 ust. 3-5 co nie tylko jest niezgodne ze stanowiskiem negocjacyjnym wyrażonym w rozdziale XIX Telekomunikacja i technologie informacyjne, które przewiduje, że Polska doprowadzi do pełnej zgodności i wdrożenia *acquis* w obszarze świadczenia usług pocztowych do 31 grudnia 2002r., lecz przede wszystkim powoduje niezgodność z prawem wspólnotowym w terminie przystąpienia RP do Unii Europejskiej. W związku z powyższym wskazana jest zmiana terminu umieszczonego w art. 96 ust. 3 na dzień uzyskania przez RP członkostwa w Unii Europejskiej.

- V Art. 82 ust. 9 powoduje wygaśnięcie wierzytelności Skarbu Państwa wobec Poczty Polskiej i wykreślenie związanych z tymi wierzytelnościami hipotek. Przepis ten jest niezgodny z postanowieniami art. 87 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, gdyż wprowadza nieuzasadnioną pomoc państwa, która naruszałaby lub groziła naruszeniem konkurencji poprzez uprzywilejowanie Poczty Polskiej.
- VI. W związku z załączeniem do ustawy wniosku mniejszości, którego intencją jest wyłączenie Poczty polskiej spod stosowania ustawy z dnia 31 stycznia 1989 r. o gospodarce finansowej przedsiębiorstw państwowych (*Dz. U. z 1992 r. nr 6, poz. 27 z późn. zm.*), a tym samym zwolnienie Poczty Polskiej z dokonywania wpłat z zysku, pragnę uprzejmie poinformować, iż poprawka ta jest niezgodna z prawem Unii Europejskiej gdyż dopuszcza udzielenie Poczcie Polskiej zakazanej traktatem pomocy państwa (*patrz pkt IX*).
- VII. W konkluzji pozwalam sobie stwierdzić, iż projekt ustawy o usługach pocztowych (druk nr 1377) w zakresie przedstawionym w niniejszej opinii jest niezgodny z prawem Unii Europejskiej.**

Z poważaniem,

Do uprzejmej wiadomości:

Pan Krzysztof Heller
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Infrastruktury

